

**Komisja Bezpieczeństwa i Porządku
przy Staroście Jaworskim**

I N F O R M A C J A

o realizacji

**„Powiatowego Programu Zapobiegania
Przestępczości oraz Poprawy Porządku
Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli
na lata 2011 – 2015”**

za rok 2013

Jawor, luty 2014 r.

Zadania związane z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego ustawodawca zaliczył do podstawowych zadań jednostek samorządu terytorialnego. W celu poprawnego ich wykonywania w okresie od 1999 roku Komisja Bezpieczeństwa i Porządku opracowała i przedstawiła Radzie Powiatu 4 powiatowe programy poprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na lata 2000-2002, 2003-2006, 2007-2010 oraz 2011-2015. Ubiegły rok był trzecim obowiązywania nowego Programu przyjętego przez Radę Powiatu w kwietniu 2011 roku.

Przedstawiamy Państwu Informację z jego realizacji w roku 2013, która powstała na podstawie materiałów i analiz przesłanych przez podmioty uczestniczące w realizacji Programu, tj: służby, inspekcje, organizacje, jednostki organizacyjne oraz samorządy gminne.

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W JAWORZE

Komenda Powiatowa Policji w Jaworze wypełniając ustawowe obowiązki Policji realizowała w 2013 roku zadania wynikające z „Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli” zgodnie z przyjętymi obszarami:

I. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania.

W Komendzie Powiatowej Policji w Jaworze w 2013 roku wszczęto 976 postępowań przygotowawczych w porównaniu do 1118 w roku 2012 co dało dynamikę 87,3 % (2011 - 1165). Liczba przestępstw stwierdzonych wyniosła 971 – dynamika 66,1 % w porównaniu do 1470 w 2012 roku (2011 – 1433).

Dzięki podjętym działaniom w 2013 roku spośród przestępstw najbardziej dokuczliwych dla mieszkańców najskuteczniej ograniczono liczbę w kategorii:

- bójka lub pobicie - dynamika 40,0 % - 6szt. (2012 - 15 szt., 2011 - 19 szt.)
- rozbój - dynamika 44,4 % - 8 szt. (2012 - 18 szt., 2011 – 15 szt.)
- kradzież samochodu - dynamika 54,5 % - 12 szt. (2012 - 22 szt., 2011 – 19 szt.)

Stwierdzono 43 przestępstwa narkotykowe. Podczas przeprowadzonych działań zabezpieczono następujące narkotyki:

- amfetamina - 14430 działek (2012 – 770 działek)
- marihuana - 2215 działek (2012 - 275 działek)
- heroina - 2,68 g (2012- 14,82 g)
- mniejsze ilości innych narkotyków

Ponadto zabezpieczono 8 krzaków konopi indyjskich.

W 2013 roku ujawnionych zostało 12550 wykroczeń (2012 – 11640). Na ich sprawców nałożono 10490 mandatów karnych (2012 – 9579), skierowano do sądu 522 wnioski o ukaranie (2012 – 505) oraz zastosowano 1210 pouczeń (2012 – 1226), w 328 przypadkach odstąpiono od skierowania wniosku do sądu (2012 – 330).

Najliczniejszą grupę wykroczeń rozpatrywanych przez Sąd stanowiły wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji 272 – (2012 - 253).

Mandaty karne nakładano m.in. za wykroczenia przeciwko:

- bezpieczeństwu w komunikacji 8689 – (2012 - 7642)
- naruszeniu przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi 1069 – (2012 – 1063)
- obyczajności publicznej 199 – (2012 – 214)
- urządzeniom użytku publicznego 164 - (2012 – 223)
- mieniu 161 – (2012 – 146)

Zgodnie z założeniami „Powiatowego Programu Zapobiegania Przeszpeczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2011 – 2015” KPP w Jaworze podejmowała działania zmierzające do popularyzacji sylwetek dzielnicowych wśród lokalnej społeczności. Dzielnicowi prowadzili indywidualne poradnictwo oraz spotkania z mieszkańcami w ramach m.in. programu prewencyjnego KPP w Jaworze „Nie stwarzaj okazji – razem przeciwko kradzieżom”. Ponadto dokonywali znakowania rowerów i wartościowych przedmiotów, uczestniczyli w festynach organizowanych na terenie powiatu jaworskiego. Przeprowadzono także wspólnie z lokalnymi samorządami pod honorowym patronatem Starosty Jaworskiego plebiscyt pn. „Najpopularniejszy dzielnicowy 2013 roku”.

Do osiągnięcia efektów w opisanym obszarze przyczyniła się m.in. zwiększona częstotliwość i aktywność służby patrolowej w rejonach szczególnie zagrożonych. Skierowanie do służby większej ilości policjantów było możliwe dzięki podpisaniu porozumień ze Starostwem Powiatowym w Jaworze i Urzędem Miasta w Jaworze w zakresie służb ponadnormatywnych pełnionych przez policjantów KPP w Jaworze oraz przeznaczenie środków finansowych na pokrycie kosztów dojazdu i pełnienia dodatkowych służb przez policjantów z Samodzielnego Pododdziału Prewencji w Legnicy.

II. Przemoc w rodzinie.

Na terenie powiatu jaworskiego policjanci KPP we Jaworze przeprowadzili 254 interwencje domowe, a procedurą Niebieskiej Karty zostało objętych 55 rodzin. W 5 przypadkach odnotowano przemoc w rodzinie w trakcie trwania procedury. Wszczętych zostało 61 postępowań z art. 207 kodeksu karnego.

Dzielnicowi KPP w Jaworze współpracując z przedstawicielami MOPS-ów, GOPS-ów, GKRPA, oświaty, służby zdrowia w ramach funkcjonujących zespołów interdyscyplinarnych zajmowali się diagnozowaniem problemu przemocy w rodzinie,

a następnie podejmowali działania zapobiegawcze w środowisku zagrożonym przemocą.

Ponadto w kwietniu 2013 r. Komenda Powiatowa Policji w Jaworze zorganizowała debatę społeczną „Rola i znaczenie współpracy pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie”. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele podmiotów z powiatu jaworskiego bezpośrednio zaangażowanych w udzielanie pomocy pokrzywdzonym przemocą oraz społeczność lokalna.

III. Bezpieczeństwo w szkole.

Dla poprawy bezpieczeństwa w szkołach istotne znaczenie miała kontynuacja realizacji różnorodnych przedsięwzięć prewencyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem programów skierowanych do dzieci i młodzieży. Współpracując z różnymi podmiotami pozapolicyjnymi KPP w Jaworze realizowała następujące programy prewencyjne:

a) Edukacja prawna i wiktymologiczna

W ramach tego programu przeprowadzono spotkania z uczniami szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych, wychowankami ośrodków wychowawczych, rodzicami i nauczycielami. Wspólnie z Gimnazjum Nr 1 w Jaworze przeprowadzono kolejną Edycję Powiatowego Biegu Terenowego pn. „Bezpieczna Młodość”, wspólnie z SP NR 5 w Jaworze przeprowadzono Powiatowy Konkurs Wiedzy nt. znajomości Przepisów Ruchu Drogowego. Prowadzono zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień oraz dotyczące zachowania się w przypadku ataku psa. Przeprowadzono akcję Bezpieczna droga do szkoły. Policjanci ruchu drogowego i dzielnicowi przeprowadzili pogadanki z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym z dziećmi przedszkoli na terenie powiatu jaworskiego. Łącznie przeprowadzono 245 spotkań z dziećmi i młodzieżą oraz 120 z pedagogami.

b) Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży.

W ramach podpisanego porozumienia wspólnie z Oddziałem PTTK Ziemi Jaworskiej, Szkolnymi Kołami Krajoznawczo – Turystycznymi funkcjonującymi w SP 1, 4, i 5, Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym, Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym oraz Gimnazjum nr 1 i 2 w Jaworze i Marcinowicach, Osiedlowym Klubem Piast, Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Jaworze, GOK w Paszowicach w trakcie roku szkolnego zorganizowano 16 rajdów pieszych, w których uczestniczyło ok. 2400 osób, głównie uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. W ramach akcji „Bezpieczne Wakacje” organizowano wycieczki oraz imprezy rekreacyjno - sportowe, w których udział wzięły dzieci i młodzież spędzające wakacje w miejscu zamieszkania. Wspólnie z wymienionymi podmiotami przeprowadzono także akcję „Bezpieczne ferie”.

Oprócz tematyki ujętej w poszczególnych programach prewencyjnych policjanci z KPP w Jaworze współpracowali z placówkami oświatowymi w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania patologiom społecznym. Na bieżąco realizowana

była tematyka istniejących problemów zgłaszanych przez placówki oświatowe. W ramach współpracy z lokalnymi mediami przekazywano informacje o zagrożeniach oraz udzielano porad jak ich uniknąć, a także informowano o prowadzonych akcjach prewencyjnych na terenie powiatu jaworskiego.

IV. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

W ciągu 2013 r. na terenie powiatu jaworskiego zaistniało 655 zdarzeń drogowych (2012 – 594). W 58 wypadkach (2012 – 58) zginęło 7 osób (2012 – 2), a 72 zostały ranne (2012 – 92).

Głównymi sprawcami zdarzeń byli kierujący pojazdami – 82,1 % ogółu zdarzeń (2012 – 80,8 %), w tym kierujący pojazdami osobowymi byli sprawcami w 77,1 % zdarzeń drogowych (2012 – 82,9 %).

Najczęstszymi przyczynami powstawania zdarzeń drogowych z winy kierującego, było niedostosowanie prędkości do istniejących warunków drogowych, co stanowi 30,4 % ogółu zdarzeń z winy kierującego (2012 – 30,2 %).

Nadal pod względem ilości wydarzeń drogowych najbardziej zagrożona jest droga krajowa nr K-3, powstało tam 29,1 wszystkich zdarzeń (2012 – 32,3 %), szczególnie na odcinkach dróg miasta Jawora i gm. Bolków, gdzie łącznie doszło do 71,7 % zdarzeń drogowych (2012 - 62,5 %).

W celu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym konsekwentnie ścigano sprawców przestępstw i wykroczeń drogowych. W 2012 roku policjanci z KPP w Jaworze zatrzymali 150 nietrzeźwych kierujących (2012 – 226) oraz 40 kierujących w stanie po użyciu alkoholu (2012 - 35). Łącznie przebadano na zawartość alkoholu w organizmie 15052 kierujących (2012 – 11749).

Ponadto KPP w Jaworze przeprowadziła akcje w zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, kontrole prędkości, kontrole stosowania pasów bezpieczeństwa, kontrole stanu trzeźwości kierujących pod kryptonimami "Prędkość", „Trzeźwość”, „Trzeźwy poranek”, „Alkohol i narkotyki”, „Pasy”, „Bus”, „Truck” „Piesi”, „Pieszy kontra pojazd”, „Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego”. Na bieżąco monitorowano stan dróg, prowadzono lustracje pod kątem utrzymania stanu technicznego, oznakowania, informowano odpowiedzialne zarządy dróg o zauważonych usterkach i brakach w oznakowaniu.

V. Ochrona dziedzictwa narodowego

Policjanci KPP w Jaworze dokonywali rozpoznania zabezpieczeń zabytków oraz wskazywali podmiotom odpowiedzialnym sposoby zabezpieczeń przed możliwością kradzieży czy włamań. Ponadto wytypowani policjanci uczestniczyli w pracach Powiatowego Zespołu ds. Ochrony Zabytków i Dziedzictwa Narodowego. W roku 2013 przeprowadzono kontrole kościołów w Paszowicach, Wiadrowie i Małuszowie oraz pałaców w Luboradzu i Mysłowie.

KOMENDA POWIATOWA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ.

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-ROZPOZNAWCZA:

W 2013 roku Komenda Powiatowa PSP w Jaworze realizując zadania wynikające z Powiatowego Programu Zapobiegania Przeszeczności oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli przeprowadziła **50** kontroli z zakresu przestrzegania przepisów przeciwpożarowych. Podczas przeprowadzonych kontroli skontrolowano **56** obiektów. W wyniku tych czynności we wszystkich grupach obiektów pod względem zabezpieczenia przeciwpożarowego stwierdzono łącznie **140** nieprawidłowości.

Postępowanie pokontrolne

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolno – rozpoznawczych w 2013 roku Komendant Powiatowy PSP w Jaworze na terenie powiatu jaworskiego wydał **25** decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, w tym **2** decyzje stwierdzające występowanie warunków stwarzających zagrożenie życia ludzi w budynkach.

Ponadto wydał:

- **5** decyzji zmieniających terminy realizacji poszczególnych zaleceń pokontrolnych,
- **1** decyzję uchylającą wykonanie zaleceń pokontrolnych.

W omawianym okresie nie zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne za niewypełnienie obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej nałożonych przez KP PSP w Jaworze.

Opinie:

W omawianym okresie w wyniku przeprowadzonych kontroli Komendant Powiatowy PSP w Jaworze wydał **9** opinii dotyczących spełnienia przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Odbiory obiektów

W oparciu o wymagania Prawa Budowlanego funkcjonariusze Komendy Powiatowej PSP w Jaworze uczestniczyli w **9** odbiorach w wyniku, których zgłoszono **7 przeciwów wraz z uwagami**, co do użytkowania obiektów.

Wystąpienia do innych organów.

W roku 2013 tutejsza Komenda skierowała **18** wystąpień do poszczególnych organów takich jak: Urzędy Gmin i Miast, Zarząd Lokalami Komunalnymi, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego.

DZIAŁANIA INFORMACYJNO – PROPAGANDOWE

W ramach upowszechniania i propagowania zagadnień z zakresu ochrony przeciwpożarowej zorganizowano i przeprowadzono w dniu 19 marca 2013 r.

eliminację Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej pod hasłem „**Młodzież Zapobiega Pożarom**” dla uczniów szkół podstawowych gimnazjalnych i średnich z terenu powiatu.

SZKOLENIA OSP

Komenda Powiatowa PSP w Jaworze w 2013 roku przeprowadziła 3 kursy. Były to następujące kursy:

- Szkolenie podstawowe jednoetapowy dla strażaków ratowników OSP – realizowane na przełomie kwietnia i maja
- Szkolenie dowódców OSP – realizowane na przełomie października i listopada,
- Szkolenie naczelników OSP – realizowane w grudniu.

Spośród **81** druhów przyjętych na szkolenia **68** ukończyło je z wynikiem pozytywnym.

INSPEKCJE GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ

W 2013 r. przeprowadzonych zostało 7 inspekcji gotowości operacyjnej w jednostkach OSP włączonych do KSRG, oraz 6 inspekcji w jednostkach nie włączonych do KSRG.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że jednostka OSP Targoszyn nie jest przygotowana do prowadzenia działań ratowniczo – gaśniczych (brak powołanego JOT-u). Z posiadanych przez Komendę informacji wynika, że JOT-y nie są również powołane w jednostkach OSP Sichów, OSP Kwietniki oraz OSP Myślibórz.

Wyniki inspekcji przedstawiają się następująco:

- Bardzo dobry – 2 jednostki,
- Dobry – 6 jednostek,
- Dostateczny – 1 jednostka,
- Niedostateczny – 1 jednostka.

Ponadto KP PSP w omawianym okresie w ramach prewencji przeciwpożarowej realizowała następujące zadania:

1. Dokonywano „Analizy wyników kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych na terenie powiatu jaworskiego za rok 2013 oraz wypracowano wnioski do realizacji w kolejnym roku”.
- Wydano stosowną opinię w sprawie zapewnienia niezbędnej wielkości sił i środków potrzebnych do zabezpieczenia imprezy masowej, zastrzeżeniach do stanu technicznego obiektu oraz o przewidywanych zagrożeniach podczas imprezy masowej pt. „Dni Jawora” organizowanej w dniach 21 - 22 czerwca 2013r. na Stadionie Miejskim Ośrodka Sportu i Rekreacji w Jaworze przy ul. Parkowej 7.
2. Zamieszczono na stronie internetowej tutejszej komendy oraz wystosowano stosowne pisma do wszystkich gmin w zakresie informacji o zagrożeniach dotyczących:

- tlenku węgla potocznie znanego „czadem”- niewidocznym zabójcą
 - wypalania pozostałości roślinnych i słomy w czasie żniw,
 - okresowych przeglądach przewodów kominowych w tym spalinowych, dymowych i wentylacyjnych,
 - postępowania w czasie huraganów i nawałnic,
 - obowiązku usuwania zalegającego śniegu lub lodu na dachach,
 - obowiązku przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia warunków i organizacji ewakuacji.
3. Prowadzono pogadanki w szkołach nt. „Udzielania pierwszej pomocy” z wykorzystaniem fantoma ćwiczebnego do prowadzenia resuscytacji krążeniowo – oddechowej.
 4. Prowadzono pokazy i prezentacje sprzętu pożarniczego w ramach imprez plenerowych oraz zawodów sportowych.
 5. Prowadzono prezentacje na łamach prasy lokalnej, radia i telewizji dotyczące tematyki bezpieczeństwa przeciwpożarowego ze szczególnym naciskiem na komunikaty dotyczące występowania zagrożeń w zależności od pory roku.
 6. Prowadzenie strony internetowej KP PSP w Jaworze z zagadnieniami dotyczącymi profilaktyki ppoż., działań ratowniczych oraz innych wydarzeń z życia Komendy.

Przedsięwzięcia na rzecz podniesienia jakości warunków służby oraz poprawy funkcjonowania Komendy.

- Wymieniono poszycie dachu w drugiej części budynku wiaty garażowej, w której znajduje się archiwum. W ramach remontu wymieniono zużytą blachę trapezową na nową, zamontowano folię paroprzepuszczalną oraz wymieniono elementy drewniane konstrukcji dachowej jak i jego opierzenie.
- Wymieniono poszycie dachu budynku kotłowni oraz biura Pani kierownik Pogotowia Ratunkowego. W ramach remontu wymieniono poszycie z papy termozgrzewalnej wraz z opierzeniem,
- W celu ułatwienia i poprawy jakości prowadzonych ćwiczeń i szkoleń dla strażaków PSP oraz OSP zakupiono nowe urządzenie do zadymiania pomieszczeń;
- Rozpoczęto modernizację pomieszczenia, które ma funkcjonować jako zaplecze do obsługi i napraw sprzętu ochrony dróg oddechowych oraz zakupiono specjalistyczne narzędzia do przeprowadzania napraw i bieżącej obsługi w/w sprzętu;
- W ramach odtworzenia sprzętu po zdarzeniach związanych z usuwaniem skutków anomalii pogodowych zakupiono: pompę szlamową marki Honda WT 30X o wydajności 1200 l/min, motopompę przewoźną do wody zanieczyszczonej marki GECO Power SPD-F 6/12 na przyczepie transportowej o wydajności 4100 l/min – koszt zakupu około 70 tys. zł. - środki z rezerwy celowej budżetu państwa, pilarkę do drewna STIHL MS 441 z dodatkową prowadnicą o długości 63 cm
- W ramach uzupełniania wyposażenia Jednostki Ratowniczo Gaśniczej, zakupiono detektor wielogazowy Multipro (służący do badania stężeń gazów wybuchowych, H₂S, O₂ oraz CO), trójnóg ratowniczy wraz z drobnym

sprzętem do ratownictwa wysokościowego, nosze płachtowe elastyczne, zestaw do segregacji rannych, kamizelki asekuracyjne, linę alpinistyczną, zestaw końcówek do rozpieracza kolumnowego o wartości około 3 tys. zł., zbiornik wodny na stelażu, sygnalizator bezruchu, linki ratownicze, mostki przejazdowe oraz wiele innego drobniejszego sprzętu ratowniczego;

- Zakupiono nowy defibrylator ze środków pozyskanych z funduszu prewencyjnego PZU w wysokości 6000 zł.
- rozpoczęto modernizację systemu otwierania bram garażowych polegającego na zastosowaniu specjalnej sygnalizacji świetlnej, dzięki której będzie można uniknąć zdarzeń związanych z uszkodzeniem częściowo otwartych bram przez wyjeżdżające samochody.

Ilość zdarzeń za 2012 i 2013 rok.

RODZAJ ZDARZENIA									
		Ogółem zdarzeń		Pożary		Miejsc. zagrożenia		Alarmy fałszywe	
		rok		rok		rok		rok	
Lp.	Powiat/Gmina	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1	jaworski	770	892	349	257	390	593	31	42
2	Bolków	174	225	45	45	124	166	5	14
3	m. Jawor	306	316	173	134	115	162	18	16
4	Mściwojów	54	59	33	22	19	35	2	1
5	Męcinka	82	78	39	22	42	53	1	3
6	Paszowice	72	76	29	11	40	65	3	0
7	Wądroże Wielkie	82	138	30	23	50	112	2	3
RAZEM:		770	892	349	257	390	593	31	42
Wzrost[%] do roku ubiegłego		-	+15,8 %	-	-26,3 %	-	+ 52 %	-	+ 35 %

Sporządzili: kpt. Daniel Malinowski
mł. kpt. Łukasz Starowicz
sekc. Anna Jastrowicz

POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA.

Działania stacji prowadzone były w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz w działalności oświatowo-zdrowotnej.

W **Sekcji Epidemiologii** zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców realizowane było poprzez prowadzenie działalności zapobiegawczej przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych z wykorzystaniem nadzoru epidemiologicznego.

Podjęmowano działania w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych poprzez:

- monitoring sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych i zakażeń,
- nadzór nad realizacją obowiązkowych szczepień ochronnych,
- nadzór nad stanem sanitarnym podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą.

Kontrolę obiektów prowadzono zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem kontroli oraz na wniosek podmiotów leczniczych starających się o stwierdzenie warunków do prowadzenia działalności leczniczej.

W roku 2013 przeprowadzono łącznie 113 kontroli w podmiotach wykonujących działalność leczniczą pod kątem:

- stanu sanitarnego obiektów,
- prowadzenia działalności pod względem higienicznym i zdrowotnym,
- sposobu przeprowadzania procesów dezynfekcyjnych i doboru środków,
- przeprowadzania procesów sterylizacji,
- postępowania z odpadami medycznymi,
- realizacji programu szczepień ochronnych,
- przestrzegania zakazu palenia tytoniu.

Podmioty lecznicze zapewniają w tym zakresie prawidłowe funkcjonowanie a stosowane środki dezynfekcyjne były zgodne z ustawą o wyrobach medycznych i produktach biobójczych. Wszystkie podmioty lecznicze wykonujące sterylizację narzędzi medycznych w urządzeniach sterylizujących.

Przeprowadzone kontrole nie stwierdziły nieprawidłowości w postępowaniu i magazynowaniu odpadów niebezpiecznych medycznych. W jednym podmiocie prowadzone było postępowanie administracyjne dotyczące przechowywania odpadów medycznych.

W kontrolowanych podmiotach przestrzegany był zakaz palenia tytoniu.

Szczepienia ochronne dzieci i młodzieży realizowane są zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.

Równoległe z kontrolami prowadzona była działalność edukacyjna i doradcza w zakresie obowiązku oraz korzyści z dokumentowania prowadzonej przez podmioty kontroli wewnętrznej swoich działalności.

W 2013 roku sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie jaworskim należy określić jako stosunkowo korzystną i względnie stabilną. Wpływ na to ma m.in. konsekwentnie prowadzona i rozwijana polityka szczepień zapobiegawczych oraz szeroko zakrojona promocja zdrowia.

W 2013 r. w powiecie jaworskim było zarejestrowanych 1367 zachorowań na choroby zakaźne w tym 1142 zachorowania podlegające zgłaszaniu w sprawozdaniach

MZ. 170 zachorowań wymagało opracowania epidemiologicznego w celu ustalenia źródła zakażenia, wykrycia czynnika etiologicznego powodującego zachorowanie, objęcia nadzorem osób kontaktujących się z chorym, kierowania pacjentów do punktów kwalifikacyjnych do szczepień.

Do zakresu działania **Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku** w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetyków, warunków żywienia zbiorowego oraz nadzór nad jakością zdrowotną żywności. Działalność Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności jest skoordynowana z przepisami prawa obowiązującego w Unii Europejskiej.

Nadzór sanitarny nad produkcją i obrotem żywnością jest realizowany poprzez wykonywanie planowanych kontroli kompleksowych, kontroli tematycznych i interwencyjnych, a także poprzez pobór próbek do badań laboratoryjnych, zgodnie z planem opracowanym przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

W roku 2013 zarejestrowanych było 443 obiekty żywnościowo – żywieniowe, w których przeprowadzono łącznie 535 kontroli sanitarnych, w tym odnotowano 123 kontrole nieprawidłowe.

Za uchybienia stwierdzone podczas kontroli sanitarnych w nadzorowanych obiektach nałożono łącznie 12 mandatów karnych na ogólną kwotę 3 700 zł.

W roku 2013 przyjęto 2 interwencje konsumentów dotyczące nielegalnej sprzedaży produktów żywnościowych oraz dystrybucji artykułów spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej. Przeprowadzone kontrole sanitarne nie potwierdziły zasadności wniesionych interwencji.

W związku z powiadomieniami alarmowymi w systemie RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych) i RAPEX (System Wczesnego Ostrzegania o Produktach Niebezpiecznych) podejmowano wiele czynności związanych z procesem wycofywania z miejsc obrotu zakwestionowanych środków spożywczych, przedmiotów użytku oraz kosmetyków.

Powiadomienia alarmowe i informacyjne dotyczyły m.in. następujących środków spożywczych: gałki muszkatołowej firmy PRYMAT, kiełbasy drobiowej PIKOK, Naturalnej wody mineralnej Saguaro Mineral 2000, herbaty zielonej Dilmach, mięsa drobiowego, parówek Bobasków, hamburgera drobiowego ANIMEX, steków z drobiu MAP, parówek studenckich YANO, tuszek z kurczaka, grochu, wody źródlanej niegazowanej AQUA, napoju jabłkowego „Casper Apple”, mąki żytniej MELVIT typ 720, filetów śledziowych a'la Matjas w oleju „Marinero”, Kresto pop corn”, lodów Bilk Milk , i innych.

Powiadomienia alarmowe i informacyjne dotyczyły także wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, m.in. talerzy głębokich z melaminy, szklanek do piwa pn. „Piwko dla Ciebie”.

Sekcja HŻŻ i PU współpracowała z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie wspólnych kontroli, wymiany informacji, rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych, przekazywania interwencji konsumentów celem wykorzystania służbowego według kompetencji. Współpracowano również z funkcjonariuszami Policji, którymi wspólnie przeprowadzono interwencyjne kontrole sanitarne, m.in. w punktach sprzedaży ryb świeżych.

Działalność **Sekcji Higieny Komunalnej** w 2013 roku skupiona była głównie na kontynuacji prowadzenia wzmożonego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w basenach kąpielowych, w miejscach wyznaczonych do kąpieli oraz nad obiektami służącymi do zaopatrzenia w wodę, a także nad obiektami użyteczności publicznej oraz sezonu turystycznego 2013 roku.

Stan bezpieczeństwa sanitarnego obywateli był monitorowany na bieżąco, poprzez realizację planu zasadniczych zamierzeń, w ramach których na bieżąco kontrolowano i oceniano stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu oraz prowadzono działania promocyjne z zakresu bezpieczeństwa zdrowotnego wody.

Na terenie całego powiatu skontrolowano wszystkie wodociągi i ujęcia wodne, basen kąpielowy i Miejsce Wyznaczone do Kąpieli „Jawornik” w Jaworze, ustępy publiczne, hotele, pokoje gościnne, pensjonaty, schronisko w Bolkowie i inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelowe, większość zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, solaria, zakładów odnowy biologicznej, tabor transportowy, przystanki autobusowe, tereny rekreacyjne, wypoczynkowe, cmentarze, zakłady pogrzebowe.

W obiektach kontrolowano: bieżący stan sanitarny pomieszczeń i urzędów oraz procedury, zaopatrzenie w wodę, gospodarkę ściekową i odpadami - ze szczególnym uwzględnieniem postępowania z odpadami niebezpiecznymi i medycznymi, stosowanych środków chemicznych i kosmetyków, prowadzenie i dokumentowanie prowadzenia wewnętrznej kontroli działalności.

W zakładach leczniczych, użyteczności publicznej i w miejscach publicznych – przystanki autobusowe, kontrolowano dodatkowo przestrzeganie zakazu palenia tytoniu.

Skontrolowano postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego – nadzór nad ekshumacjami i przygotowaniem do transportu zwłok, i nie stwierdzono nieprawidłowości.

Łącznie na terenie powiatu dokonano 281 kontroli sanitarnych w tym:

- 3 kontrole (interwencje stron)
- 22 kontrole (nadzór nad ekshumacjami).

Bezpieczeństwo wody na terenie powiatu: jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczana wodociągami sieciowymi, w studni publicznej w Bolkowie, MDK „Jawornik” w Jaworze oraz woda basenowa - Pływalnia „SŁOWIANKA” w Jaworze, Basen odkryty w Bolkowie (basen odkryty w Jaworze w sezonie 2013 r. był nieczynny) objęte były stałym monitoringiem.

W ramach nadzoru urzędowego nad bezpieczeństwem wody pobrano łącznie do badań laboratoryjnych 249 próbek. Wodę badano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym. Na podstawie uzyskanych wyników badań laboratoryjnych wody wystawiano oceny o jakości wody do spożycia przez ludzi.

Równolegle z kontrolami prowadzona była działalność edukacyjna i doradcza w zakresie obowiązku oraz korzyści z dokumentowania prowadzonej przez przedsiębiorców kontroli wewnętrznej swoich działalności, ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 2013r. wszystkie wodociągi na terenie powiatu były w tym zakresie monitorowane.

Kontrole w obiektach turystycznych potwierdziły, że były one przygotowane do prowadzenia działalności turystycznej i prowadziły ją w warunkach bezpiecznych dla zdrowia ludzkiego.

Obserwowane w toku prowadzonego nadzoru rosnące zaangażowanie i intensywne starania samorządów lokalnych, przedsiębiorców i ludności sprawiają, że stale poprawia się stan sanitarno – higieniczny obiektów komunalnych na terenie powiatu.

Sekcja **Higieny Pracy** prowadzi nadzór nad warunkami pracy osób zatrudnionych na różnych stanowiskach w zakresie obowiązujących przepisów bhp. Szczególnym nadzorem objęte są zakłady, w których występuje narażenie na substancje, preparaty, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. W 7-miu zakładach, gdzie ogółem narażonych jest 50 osób, w tym 12 kobiet nie stwierdzono przekroczeń normatywów higienicznych czynników rakotwórczych. Ponadto w roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrole w zakładach, w których występują przekroczenia normatywów higienicznych: natężenia hałasu, wibracji, stężenia zapylenia.

Prowadzono również nadzór nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych, tzw. „dopalaczy”. Przy współpracy funkcjonariusza Policji dokonano kontroli lombardów na terenie miasta Jawora. Nie stwierdzono wprowadzania zakazanych substancji.

W ramach sprawowanego w 2013 roku nadzoru sanitarnego nad placówkami oświatowo-wychowawczymi **Stanowisko Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży** przeprowadziło 65 kontroli, w 39 nadzorowanych obiektach. Kontrole sanitarne wykazały dużą, w stosunku do lat ubiegłych, poprawę stanu sanitarno-higienicznego placówek oświatowo-wychowawczych. Wydano 4 decyzje merytoryczne, z zastrzeżeniami dotyczącymi brudnych, zakurzonych ścian i sufitów, zawilgocenia oraz wyeksploatowanej stolarki okiennej i drzwiowej. Placówki zaopatrzone są w odpowiednią ilość środków czystości, są utrzymywane w odpowiednim stanie higienicznym.

Wszystkie kontrolowane szkoły podstawowe prowadzą dożywianie uczniów w formie obiadów jednodaniowych w placówkach wiejskich i dwudaniowych w placówkach miejskich. Dożywiani są również uczniowie gimnazjów miejskich i wiejskich oraz nielicznych szkół średnich. Większość posiłków dotowanych jest przez MOPS I GOPS, tylko nieliczna grupa dzieci ma opłacane obiady we własnym zakresie.

Na terenie powiatu funkcjonuje 5 punktów przedszkolnych na najmłodszych dzieci, prowadzonych przez różne fundacje oraz 1 żłobek. W żłobku znacznie poprawiły się warunki sanitarno-techniczne pomieszczeń dla dzieci, sale zabaw i szatnie zostały wyposażone w nowy sprzęt. Istniejący 1 żłobek nie jest w stanie zapewnić opieki dla zwiększającej się liczby dzieci w powiecie.

W szkołach i przedszkolach dokonywano kontroli urządzeń i sprzętu sportowego oraz mebli szkolnych i przedszkolnych. Z kontroli wynika, że nowo zakupione wyposażenie posiada atesty. Większość szkół zakupuje ławki regulowane, które można dostosować do wzrostu każdego ucznia. Temperatura pomieszczeń w

których przebywają uczniowie, w okresie jesienno-zimowym, była zgodna z obowiązującymi przepisami, nie odnotowano zagęszczenia w klasach.

Podsumowując działalność placówek oświatowo-wychowawczych w 2013 roku należy stwierdzić znacząco poprawę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego nadzorowanych obiektów, co jest wynikiem prawidłowo prowadzonej polityki kierowników placówek, przy dobrej współpracy z inspekcją sanitarną.

Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia mając na celu bezpieczeństwo i zdrowie społeczeństwa prowadziło szereg działań prozdrowotnych w szkołach, przedszkolach i zakładach opieki zdrowotnej. Na terenie powiatu w 2013r. prowadzono 9 programów profilaktycznych, które swym zasięgiem objęły łącznie 5691 osób. Programy dotyczą przede wszystkim edukacji w zakresie zdrowego stylu życia, tj. zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej, a także edukacji w zakresie szkodliwości palenia tytoniu zarówno czynnego, jak i biernego. Poza tym prowadzone są programy w zakresie profilaktyki HIV/AIDS, wirusa HPV, wirusa HCV, jak również utrwalenia podstawowych zasad higieny (profilaktyka zakażeń meningokokami) i utrwalenia prozdrowotnych nawyków wśród dzieci szkół podstawowych. Ponadto w placówkach oświatowych powiatu prowadzone były dodatkowe zajęcia nt. „Roli bakterii w naszym życiu”, a przede wszystkim przestrzegania zasad higieny w codziennym życiu.

W PSSE w Jaworze od lat funkcjonuje **Zespół ds. Reagowania w Sytuacjach Kryzysowych**, który na bieżąco przeprowadza szkolenia w temacie spraw nadzwyczajnych zagrożeń zarówno dla pracowników stacji jak i innych osób w zależności od zapotrzebowania w powiecie.

Od IV kwartału 2013 r. PSSE w Jaworze uczestniczy w informatycznym „**Systemie Ostrzegania, Alarmowania i Informowania Województwa Dolnośląskiego – Kleopatry**”. System ten obejmuje wszystkie służby i instytucje uczestniczące w działaniach w sytuacjach kryzysowych a także ważniejsze zakłady pracy, łącznie ponad 300 podmiotów. Dla organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej system przewiduje zamieszczanie informacji o przypadkach wystąpienia chorób wysokozakaźnych i bioterroryzmie, o skażeniach (zanieczyszczeniach) wody, o masowych zatruciach pokarmowych.

POWIATOWY INSPEKTOR WETERYNARII.

Działania Inspekcji polegały na:

Nadzór nad podmiotami produkującymi żywność pochodzenia zwierzęcego

	Zakłady zatwierdzone (ubój, rozbiór)	Zakłady zatwierdzone na kraj (rozbiór)	Zakłady zakwalifikowane do MLO	Punkty skupu dziczyzny	Pozysk, sortowanie i obrót jaj konsumpcyjnych	Gospodarstwa produkujące mleko surowe	Podmioty zakwalifikowane do sprzedaży bezpośredniej	Lekarze wyznaczeni do badania mięsa i zwierząt rzeźnych
	1	2	3	4	5	6	7	8
Liczba podmiotów	2	2	3	2	2	32	11	6
Zaplanowane kontrole	12	12	18	4	3	14	6	9
Przeprowadzone kontrole	18	10	15	4	1	13	6	9
Wydane decyzje, postanowienia	1	0	0	0	0	2	14	0
<i>Pobrane próby do badań laboratoryjnych w ramach monitoringu</i>	28	0	0	0	1	2	1	0
<i>Pobrane urzędowe próby do badań laboratoryjnych</i>	5	0	2	0	0	0	0	0

W nadzorowanych podmiotach nie stwierdzono rażącego naruszenia prawa żywnościowego powodującego zagrożenie sanitarno-epidemiologiczne.

Oprócz prób urzędowych właściciele ubojni i masarni prowadzą na swój koszt stały monitoring obejmujący badania chemiczne i bakteriologiczne wytworzonych produktów, jak również badania bakteriologiczne ciągów technologicznych.

W ubojni drobiu „FRANEK” zwiększono ilość lekarzy do ilości wymaganej w instrukcji Głównego Lekarza Weterynarii.

Wyniki badań właścicielskich, urzędowych oraz wyniki kontroli nie wymagały wydania decyzji o wstrzymaniu produkcji bądź zamknięciu zakładu.

Przeprowadzono 5 postępowań administracyjnych w związku ze stwierdzeniem niedopełnienia obowiązków zawartych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz. U. z 2010 r. nr 207 poz.1370) za niezastosowanie się do przepisów nałożono w każdym przypadku karę pieniężną w kwocie 100 złotych.

Przeprowadzono działania w ramach akcji „Zero tolerancji” zorganizowanej przez Głównego Lekarza Weterynarii, polegające na wspólnych z policją kontrolach drogowych środków transportu do przewożenia żywności, uppz oraz zwierząt. Przeprowadzono łącznie 10 kontroli drogowych podczas których skontrolowano dokumentację oraz ładunek 10 środków transportu przewożących żywność, uppz oraz zwierzęta. W jednym przypadku zawiadomiono właściwego Powiatowego Lekarza Weterynarii w celu wyegzekwowania poprawy stwierdzonych nieprawidłowości. Przeprowadzono również kontrole we wszystkich zatwierdzonych rzeźniach oraz punkcie pośrednictwa w obrocie zwierzętami na terenie powiatu jaworskiego nie stwierdzając uchybień.

Badanie monitoringowe wątroby owiec z ubojni w kierunku dioksyn wykazało przekroczenie dopuszczalnej normy, dlatego wszczęto postępowanie w celu ustalenia przyczyn w gospodarstwie pochodzenia owcy. Pobrane próby urzędowe pasz, zbadane w Instytucie Weterynaryjnym w Puławach, nie wykazały przekroczenia norm.

Przeprowadzone kolejne badanie monitoringowe w kierunku dioksyn owcy z terenu powiatu Kamiennogórskiego wykazało przekroczenie dopuszczalnej normy w wątrobie, sprawę przekazano do właściwego PLW.

Wydano decyzję wstrzymującą odbiór mleka surowego do skupu z gospodarstwa w związku z nieprawidłowymi wynikami ilości komórek somatycznych w mleku. Na wniosek podmiotu po przeprowadzeniu kontroli uchylono zakaz w związku z poprawą sytuacji w gospodarstwie.

Nadzór weterynaryjny związany z higieną pasz

Na terenie powiatu jaworskiego funkcjonuje:

- 1 mieszalnia pasz przeznaczonych dla drobiu i trzody chlewnej, w której przeprowadzono jedną kontrolę bieżącą. Wyniki kontroli potwierdziły prawidłową higienę produkcji i właściwy nadzór właścicielski. Zakład jest zatwierdzony do produkcji zgodnie z rozp. 183/2005.
- 3 punkty obrotu pasz i dodatków paszowych - zatwierdzone
- 5 punktów obrotu pasz i dodatków paszowych - zarejestrowanych
- 3 młyny będące producentami materiału paszowego (jeden zawiesił działalność) - 1361 podmiotów branży paszowej zarejestrowanych jako producenci pierwotni .

Realizując program badań monitoringowych pasz wynikający z Krajowego Planu Urzędowej Kontroli Pasz na 2013r. pobrano 46 prób pasz i materiału paszowego do badań laboratoryjnych, w tym 8 prób urzędowych w związku z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi.

Na podstawie otrzymanego zawiadomienia /RASFF/ ostrzegającego o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środków żywienia zwierząt wdrożono postępowanie wyjaśniające związane z wykryciem substancji niedozwolonej / chloramfenikolu/ w premiksie paszowym pochodzącym z Belgii. Na mocy decyzji Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jaworze objęto rygorami podmioty, które wprowadziły do obrotu kwestionowany towar nakazując wycofanie go z gospodarstw. O powyższym zdarzeniu informowano właściwych terytorialnie powiatowych lekarzy weterynarii, którzy po kontrolach nadzorowali zwrot paszy do producenta /pośrednika obrotu/ w celu dalszego postępowania związanego z utylizacją. Badania pasz i zwierząt przeprowadzone na terenie Unii Europejskiej nie potwierdziły zagrożenia zdrowia ludzi i zwierząt .

Przeprowadzono:

- 58 kontroli producentów produkcji pierwotnej utrzymujących zwierzęta i produkujących pasze na potrzeby własne, 8 kontroli producentów produkcji pierwotnej, 3 kontrole mieszalni pasz PPHU „CERAL” Andrzej Brambor, 6 kontroli punktów obrotu pasz i dodatków – zatwierdzonych, 5 kontroli punktów sprzedaży detalicznej pasz zarejestrowanych , 4 kontrole podmiotu stosującego pasze lecznicze, 6 kontroli punktu skupu zboża pod kątem sposobów suszenia i prawidłowości działania suszarni, 7 kontroli podmiotów zajmujących się transportem materiałów paszowych, 3 kontrole podmiotów zajmujących się produkcją materiałów paszowych – 2 młyny , 1 piekarnia produkująca odpady piekarnicze.

W 2013 r. przeprowadzono łącznie 100 kontroli w zakresie nadzoru nad produkcją, przechowywaniem i stosowaniem pasz w żywieniu zwierząt gospodarskich.

Identyfikacja i rejestracja zwierząt, kontrole CROSS

Kontrole w zakresie wymogów wzajemnej zgodności CROSS w obszarze identyfikacji i rejestracji zwierząt przeprowadzono w 45 gospodarstwach, Stanowi to 100% zaplanowanych kontroli na 2013 r. W 2013r. łącznie wykonano 56 kontroli w ramach nadzoru nad identyfikacją i rejestracją zwierząt. Zgłoszony przez Związek Hodowców Koni we Wrocławiu przypadek braku identyfikacji konia / brak paszportu/ , po przeprowadzeniu kontroli, zgłoszono organom ścigania do wdrożenia postępowania wyjaśniającego z zastosowaniem grzywny.

DOBROSTAN ZWIERZĄT:

Realizując postanowienia wynikające z ustawy o ochronie zwierząt przeprowadzono kontrole dobrostanu obejmujące wybiórczo:

21 - gospodarstw utrzymujących bydło, 17 - gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną, 3 - gospodarstwa utrzymujące konie, 1 - gospodarstwo utrzymujące owce, 1 - gospodarstwo utrzymujące kozy, 1 - gospodarstwo utrzymujące kury nioski,

Przeprowadzono również 4 kontrole samochodów służących do przewozu zwierząt rzeźnych w zatwierdzonych rzeźniach nie stwierdzając uchybień.

Przeprowadzono dwie kontrole rzeźni pod kątem dobrostanu zwierząt podczas uboju, nie stwierdzając uchybień.

Oprócz wymienionych wyżej kontroli przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne związane z zawiadomieniami o niewłaściwym utrzymywaniu zwierząt. W jednym potwierdzonym przypadku wystąpiono z wnioskiem do burmistrza o odebranie zwierząt gospodarskich, jednakże właściciel zdecydował się na wcześniejsze dobrowolne przekazanie zwierząt w celu zapewnienia im odpowiednich warunków utrzymania.

Monitorowanie zakażeń zwierząt i zwalczanie chorób zakaźnych

Zgodnie z harmonogramem na koniec IV kwartału 2013 r. wykonano badania monitoringowe bydła w kierunku:- gruźlicy - 446 szt. w 48 stadach, brucelozy - 186 szt. w 39 stadach, białaczki - 186 szt. w 39 stadach.

Ilość bydła przewidziana do zbadania wg harmonogramu odbiega od stanów wykazanych przez Biuro Powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Obserwuje się tendencję spadkową ilości utrzymywanego bydła przez rolników.

We współpracy z Kołami Łowieckimi (na podstawie zawartych umów) realizowano monitoring wścieklizny u lisów wolno żyjących po szczepieniach przeciwko wściekliznie. Odstrzelono w tym celu 37 szt. lisów.

W ramach monitoringu chorób zakaźnych zwierząt przesłano do badania:

- 15 prób z 15 stad w kierunku pomoru klasycznego świń, 27 prób w kierunku pomoru świń u dzików, 10 prób krwi od bydła w 10 stadach do badania w kierunku pryszczycy, w kierunku choroby pęcherzykowej świń 10 prób w 10 stadach, 333 prób w monitoringu Choroby Aujeszkiego w 125 stadach, 28 prób w kierunku niebieskiego języka bydła w 12 stadach, 28 prób w 6 stadach owiec, 51 prób w kierunku brucelozy owiec i kóz w 10 stadach, 14 próbek w kierunku IBR/IPV w 7 stadach, 14 prób w 4 stadach w kierunku gorączki Q. Nie stwierdzono wyników dodatnich.

Przeprowadzono w ramach wykrywania TSE badania laboratoryjne 506 sztuk owiec i kóz powyżej 18 miesiąca życia poddanych ubojowi. Nie stwierdzono wyników dodatnich.

Do końca IV kwartału 2013 r. pokąsanie ludzi przez zwierzęta miało miejsce w 83 przypadkach. Obserwację w kierunku wścieklizny przeprowadzono w 27 przypadkach z wynikiem ujemnym. W pozostałych przypadkach wykluczono podejrzenie wścieklizny po

przeprowadzeniu dochodzenia epizootycznego o czym poinformowano Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgodnie z ustalonymi zasadami współpracy. W związku z pokąsaniem ludzi przez zwierzęta, osobom, które nie dopełniły obowiązku zaszczepienia zwierzęcia przeciwko wściekliznie nałożono 15 mandatów karnych.

W jednym przypadku wszczęto postępowanie egzekucyjne przekazując sprawę do Wojewody Dolnośląskiego.

WOJEWÓDZKI INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA - DELEGATURA W LEGNICY.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu jaworskiego w **2013 r.** prowadzony był monitoring: jakości wód powierzchniowych w **JCW Nysa Mała oraz w JCW Nysa Szalona, Zbiornik Słup** oraz jakości zwykłych wód podziemnych na ujęciach w miejscowościach: Gorzanowice, Muchów, Budziszów Wielki i Targoszyn i jakości gleb na obszarach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami w 6 punktach zlokalizowanych na terenie Gospodarstwa Rolnego s.c. T. Młynko, Z. Osak w Budziszowie Wielkim, a także monitoring w zakresie badania poziomu pól elektromagnetycznych w 3 punktach pomiarowych w Jaworze, Wolbromku i Męcince.

W 2013 r. na terenie powiatu jaworskiego **nie był realizowany monitoring jakości powietrza** w stałych stacjach pomiarowych, nie prowadzono również pomiarów metodą pasywną. Oceny jakości powietrza i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U.2012.914), strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy (aglomeracja wrocławska),
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys. (miasto Legnica, miasto Wałbrzych),
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców (strefa dolnośląska - obejmuje następujące obszary: Jelenia Góra – miasto na prawach powiatu, powiat głogowski, powiat kłodzki, powiat oławski, powiat wałbrzyski bez miasta Wałbrzych, powiat zgorzelecki, powiat bolesławiecki, powiat lubański, powiat lwówecki, powiat dzierzoniowski, powiat świdnicki, **powiat jaworki**, powiat legnicki, powiat złotoryjski, powiat jeleniogórski, powiat kamiennogórski, powiat lubiński, powiat polkowicki, powiat górowski, powiat milicki, powiat oleśnicki, powiat trzebnicki, powiat strzebiński, powiat ząbkowicki, powiat średzki, powiat wołowski, powiat wrocławski).

Przeprowadzona ocena poziomów substancji w powietrzu wykazała, że strefa dolnośląska ze względu na ochronę zdrowia ludzi w roku 2012 została

zakwalifikowana do klasy C (poziom stężeń powyżej poziomu dopuszczalnego, poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji (od 1 stycznia 2010 r. dotyczy tylko pyłu PM2.5) i poziomu docelowego. O zakwalifikowaniu strefy dolnośląskiej do klasy C zdecydowały zanieczyszczenia takie jak: pył zawieszony PM10, ozon i benzo(a)piren.

Obecnie tut. Delegatura przystąpiła do weryfikacji danych pomiarowych za 2013 rok, na podstawie których zostanie opracowany raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim.

W ramach **działalności kontrolnej** w okresie od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. Delegatura w Legnicy WIOŚ we Wrocławiu przeprowadziła na terenie powiatu jaworskiego 18 kontroli, w tym 6 kontroli pozaplanowych.

W ramach przeprowadzonych kontroli dokonano sprawdzenia przestrzegania przepisów dotyczących:

- Poprawa jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalację w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń – zrealizowano podczas 3 kontroli;
- Kontrola podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi pod kątem sprawdzenia przestrzegania prawa i decyzji administracyjnych – zrealizowano podczas 6 kontroli;
- Przestrzegania wymagań ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami – zrealizowano podczas 7 kontroli;
- Przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające pozwolenie zintegrowanego – zrealizowano podczas 1 kontroli;
- Wypełnianie przez inwestorów wymagań ochrony środowiska – zrealizowano podczas 1 kontroli;
- Spełniania wymagań w zakresie ochrony powietrza – zrealizowano podczas 2 kontroli;
- Przestrzeganie przepisów w zakresie gospodarki wodnej – zrealizowano podczas 2 kontroli;
- Kontrola przestrzegania ustawy o odpadach wydobywczych – zrealizowano podczas 2 kontroli;
- Przestrzegania wymagań w zakresie ochrony przed hałasem – zrealizowano podczas 4 kontroli;

- Kontrola spełnienia przez wyrób zasadniczych wymagań – zrealizowano podczas 1 kontroli;
- Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska przez podmioty ubiegające się o wydanie stosownych zaświadczeń i informacji – zrealizowano podczas 2 kontroli;
- Rozpatrzenie wniosków o przeprowadzenie kontroli – zrealizowano podczas 1 kontroli;
- Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska przez obiekty objęte cyklami kontrolnymi ogólnopolskimi „Ocena wypełniania przez gminy obowiązków wynikających ze znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach” – zrealizowano podczas 3 kontroli.

W wyniku przeprowadzonych kontroli Delegatura w Legnicy stwierdziła nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód, ochrony przed hałasem, gospodarki odpadami. Nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami dotyczyły w szczególności:

- Nie sporządzania oraz nie przekazywania zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów;
- przekazywania odpadów podmiotowi nie posiadającemu zezwolenia na gospodarowanie odpadami,
- zbierania odpadów w postaci komunalnych osadów ściekowych poza miejscem ich wytworzenia,
- brakiem prowadzenia monitoringu składowiska odpadów przez zarządzającego składowiskiem odpadów,
- postępowania niezgodnego z przepisami znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dot. braku utworzenia na terenie gminy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych zapewniające łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, nie osiągnięcia ustalonego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych za 2012 r., braku umieszczania na stronie internetowej gminy informacji o miejscach zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu gminy zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania a także braku umieszczania informacji o osiągniętych przez gminę oraz podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości wymaganych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użytku i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

W ramach kontroli przestrzegania przepisów w zakresie ochrony wód, stwierdzone naruszenia najczęściej dotyczyły naruszania warunków pozwolenia wodnoprawnego,

tj. przekraczania dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń, ilości odprowadzanych ścieków oraz niezgodności miejsca dokonywania poboru prób do analiz ścieków.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami podjęto przewidziane prawem działania pokontrolne, a w szczególności :

- Wydano 7 zarządzeń pokontrolnych na kontrolowane jednostki, na które w wyznaczonym terminie poinformowały o usunięciu stwierdzonych nieprawidłowości;
- Wystosowano 4 informacje o wynikach kontroli do organów administracji samorządowej;
- Wystosowano 1 wystąpienie do organów administracji samorządowej w sprawie wszczęcia postępowania administracyjnego;
- za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości pięć osób pouczone z przestrzegania przepisów dotyczących: podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi, gospodarki odpadami oraz wypełniania przez inwestorów wymagań ochrony środowiska.

Z terenu powiatu jaworskiego w 2013 r. wpłynęło do delegatury 8 wniosków o podjęcie interwencji, z których 5 rozpatrzono we własnym zakresie natomiast 3 wnioski przesłano wg kompetencji. W czterech przypadkach zostały przeprowadzone kontrole: w trzech wraz z dokonaniem pomiarów hałasu natomiast w jednym wraz z poborem prób wody. W trzech przypadkach przeprowadzone czynności kontrolne nie potwierdziły zasadności zgłoszenia natomiast w jednym przypadku stwierdzono przekroczenie wartości dopuszczalnej poziomu hałasu dla pory nocnej określonej w posiadanej przez podmiot decyzji administracyjnej. W związku z powyższym w w/w przypadku wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia wysokości kary pieniężnej bieżącej (dobowej). Ostatecznie nie wszczęto postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z ustaniem przekroczenia stwierdzonym na podstawie własnych pomiarów zakładu przedłożonych do wioś i wyliczeniem wysokości kary za okres, w którym występowało przekroczenie, która nie przekroczyła kwoty 800 zł.

POWIATOWY INSPEKTORAT NADZORU BUDOWLANEGO.

W ramach działania inspekcji budowlanej dot. przestrzegania prawa, zagospodarowania przestrzennego, stanu technicznego obiektów oraz procesu budowlanego na terenie Powiatu w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. wydano 90 decyzji administracyjnych i postanowień oraz wszczęto 320 postępowań. Przeprowadzono 211 kontroli budów i obiektów budowlanych w trakcie realizacji i w użytkowaniu. Przyjęto 316 zawiadomień o rozpoczęciu robót budowlanych na podstawie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę administracji architektoniczno-budowlanej oraz 236 zawiadomień o zakończeniu budowy i oddania obiektu do użytku.

Przeprowadzono 75 kontroli realizowanych inwestycji w zakresie przestrzegania bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (BIOZ). Stwierdzono dwa przypadki nieprzestrzegania obowiązujących przepisów co skutkowało nałożeniem mandatów.

W 2013 r. inspektorat przeprowadził 85 kontroli w postępowaniu administracyjnym w wyniku interwencji osób fizycznych i instytucji w sprawie sprawdzenia legalności prowadzonych robót lub stanu technicznego obiektów.

Inspektorzy PINB w Jaworze przeprowadzili czynności inspekcyjno-kontrolne placów zabaw na terenie miasta. Jawora i Gminy Bolków w celu zapewnienia bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży uczestniczących w różnorodnych zorganizowanych i innych formach wypoczynku letniego na terenie Powiatu.

Skontrolowano 22 obiekty wielkopowierzchniowe na podstawie art.62 ust.1 pkt.3 ustawy Pb odnośnie przestrzegania przez właścicieli przepisu o obowiązkowej kontroli – dwa razy do roku, w terminie do 31 maja i 30 listopada. Łącznie 14 obiektów w zakresie przestrzegania przepisów przez właścicieli.

Skontrolowane obiekty budowlane w większości utrzymywane są w odpowiednim stanie technicznym ze strony właścicieli lub zarządców. Na bieżąco prowadzone są przeglądy substancji budowlanej w tym książki obiektu (kontrole roczne i pięcioletnie).

Istotne odstępstwo w realizacji inwestycji od zatwierdzonego projektu, zły stan techniczny obiektu (potencjalne zagrożenie katastrofą budowlaną) lub samowola budowlana stanowiły dla organu nadzoru budowlanego podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego w celu doprowadzenia zaistniałej sytuacji do stanu zgodnego z przepisami prawa poprzez zastosowanie odpowiednich procedur administracyjnych (w tym legalizacyjno-karnych).

Większość instytucji i właścicieli prywatnych prowadzi dokumentację (książka obiektu) potwierdzającą sprawność techniczną obiektu, na bieżąco wykonywane są protokoły badań i sprawdzeń. Ich brak jest podstawą do prowadzenia działania inspekcji budowlanej w oparciu o kodeks postępowania o wykroczenia.

Odnośnie potencjalnych zagrożeń w utrzymaniu obiektów i w procesie budowlanym na podstawie przeprowadzonych kontroli i postępowań można wyróżnić najważniejsze przyczyny tj. brak należytej i niezgodnej z przepisami eksploatacji budynku, zaniechanie bieżących remontów, zły stan techniczny urządzeń i instalacji, wady zastosowanych w budowie materiałów, samowole budowlane wpływające na przeciążenia statyczne i naruszenie konstrukcji obiektu oraz zdarzenia losowe – awarie i katastrofy budowlane powodowane przyczyną zewnętrzną oraz czynnikiem ludzkim.

POWIATOWY URZĄD PRACY.

W ramach Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa obywateli na lata 2011 – 2015 Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze zmierzał w swych działaniach do dalszego zapobiegania bezrobociu w powiecie jaworskim.

Działania urzędu skierowane były w szczególności do grup osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, aktywnych w poszukiwaniu zatrudnienia lub aktywnie zmierzających do podjęcia pracy poprzez dalszą edukację szkolną bądź pozaszkolną. Powiatowy Urząd Pracy, w ramach posiadanych środków finansowych, wspierał mieszkańców powiatu pozostających bez pracy poprzez następujące usługi i instrumenty rynku pracy.

1. Aktywne pośrednictwo pracy:

W ramach aktywnego pośrednictwa pracy Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze w 2013 r. w swoich działaniach zmierzał do pomocy w znalezieniu zatrudnienia klientom urzędu pracy poprzez pozyskiwanie ofert pracy stałej u pracodawców na lokalnym rynku oraz rynkach ościennych. Pozyskano ogółem **682 miejsca pracy stałej**, a zatrudnienie otrzymało **525 osób**.

PUP w swoich działaniach zabiegał także o miejsca pracy u pracodawców spoza powiatu inicjując spotkania dla grup osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na lokalnym rynku pracy poprzez organizację giełd pracy. W 2013 r. zorganizowano **28 takich giełd**, w wyniku których zatrudnienie otrzymały **193 osoby bezrobotne**.

2. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Jednym z istotnych elementów funkcjonowania Klubu Pracy jest udzielanie wsparcia poprzez kształtowanie pozytywnego nastawienia oraz budowanie motywacji i poczucia własnej wartości. Wszystko to poprzez przygotowanie się do sprawnego i skutecznego funkcjonowania na rynku pracy w ramach udziału w szkoleniu lub zajęciach aktywizacyjnych prowadzonych przez lidera Klubu Pracy.

W roku 2013 uczestnikami spotkań grupowych i indywidualnych było **525 osób** bezrobotnych i poszukujących pracy z terenu powiatu jaworskiego. Zorganizowano 3 szkolenia p.n. „Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy”. W szkoleniach uczestniczyły ogółem **32 osoby** bezrobotne. Były to przede wszystkim osoby, które utraciły motywację do poszukiwania pracy w związku z długotrwałym niepowodzeniem w jej pozyskaniu, jak również chcące powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej.

Lider Klubu Pracy zorganizował również **12 dwudniowych zajęć aktywizacyjnych** w ciągu roku. W ramach zajęć wsparcie otrzymały **94 osoby bezrobotne**. Na zajęciach poruszano tematy z zakresu autoprezentacji, przygotowania do rozmowy z pracodawcą, procesu poszukiwania pracy.

Na porady indywidualne zgłosiło się **399 osób**, w tym **209 kobiet**. Wśród osób zgłaszających się do Lidera Klubu Pracy przewagę stanowiły **osoby długotrwałe**

bezrobotne /113 osób/. Najczęstszym problemem poruszonym podczas wizyty było utworzenie dokumentów aplikacyjnych i przygotowanie do rozmowy z pracodawcą, wysłanie drogą elektroniczną dokumentów do pracodawcy oraz sztuka autoprezentacji.

3. Poradnictwo zawodowe pomagające w określeniu i ukierunkowaniu działań zmierzających do zatrudnienia bądź kontynuowania dalszego kształcenia

Ogółem z usług w ramach poradnictwa zawodowego w 2013 roku **skorzystało 2757 osób**, w tym **123 osoby** ze stopniem niepełnosprawności. Aby zapobiec wykluczeniu społecznemu doradcy zawodowi w zakresie swych działań objęli wsparciem osoby po odbyciu kary pozbawienia wolności w liczbie **30 osób**, osoby samotnie wychowujące dzieci w liczbie **209 osób** i osoby po 50 roku życia w liczbie **538**. Osoby mogły korzystać: z porad grupowych /doradcy zawodowi zorganizowali **45** takich spotkań, w których uczestniczyło **412 osób/** oraz porad indywidualnych /**1965 osób** wybrało tę formę pomocy/. Natomiast indywidualny plan działania przygotowano dla ogólnej liczby **552 osób**, aby doprowadzić ich do podjęcia odpowiedniej pracy albo działalności gospodarczej.

Z grupy 123 osób ze stopniem niepełnosprawności **wszyscy skorzystali z porady indywidualnej**. W ramach pomocy niepełnosprawni byli zapoznawani z przeciwwskazaniami do wykonywania zawodu w zakresie posiadanej niepełnosprawności. Otrzymali pomoc w zakresie wyboru szkolenia, zmiany kwalifikacji zawodowych jak i przeprowadzenia testów określających umiejętności i zainteresowania zawodowe z uwzględnieniem środowiska pracy.

Doradcy przeprowadzili cykl zajęć pn. "Jak poszukiwać pracy za pomocą Internetu", „Jak być asertywnym”, „Motywacja - kierunek do osiągnięcia celu”. W **12 spotkaniach** uczestniczyły ogółem **92 osoby**, w tym także osoby niepełnosprawne. W ramach zajęć przygotowano klientów do samodzielnego poszukiwania pracy oraz udzielano instrukcji w zakresie wysyłania CV do pracodawcy, zakładania i posługiwania się własnym kontem mailowym oraz korzystania z możliwości jakie daje Internet. Doradca zawodowy przy realizacji w/w działań współpracował z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze.

4. Organizacja szkoleń grupowych i indywidualnych na kierunkach wybranych przez uprawnionych.

W ramach posiadanych środków finansowych w 2013 roku na szkolenia skierowano ogółem **97 osób uprawnionych**, z tego na szkolenia indywidualne 65 osób oraz na szkolenia grupowe 32 osoby. Wśród uczestników szkoleń były również osoby z orzecznym stopniem niepełnosprawności – **5 osób**. Szkolenia w 2013 roku ukończyło ogółem **101 osób uprawnionych**, w tym: 4 osoby, które rozpoczęły szkolenia z końcem 2012 r.

Z ogólnej liczby 101 osób kończących szkolenie w 2013 roku **10 osób podjęło pracę** w trakcie trwania szkolenia, natomiast **47 osób** znalazło zatrudnienie w okresie do 3 miesięcy po jego ukończeniu.

Ponadto, w 2013 roku **8 osób** bezrobotnych otrzymało pomoc w sfinansowaniu kosztów egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych w tym uzyskanie licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu.

Z kolei w ramach dofinansowania do kosztów studiów podyplomowych **9 osób bezrobotnych** otrzymało wsparcie finansowe oraz **1 osoba poszukująca pracy**, będąca w zatrudnieniu, w wieku powyżej 45 lat /skierowana na podstawie art.43 ust.3 ustawy o promocji zatrudnienia (..)/.

5. Wsparcie przy zakładaniu własnej działalności gospodarczej.

Jednym z działań podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze na rzecz wzrostu zatrudnienia jest promowanie samozatrudnienia jako formy aktywizacji zawodowej. W 2013 r. w ramach realizowanych programów współfinansowanych ze środków Funduszu Pracy oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego, osoby bezrobotne „mające pomysł” na prowadzenie działalności gospodarczej mogły skorzystać z pomocy finansowej w formie jednorazowych środków w wysokości do 18.000,00 zł. Po złożeniu odpowiedniego wniosku oraz skierowaniu Wnioskodawcy do doradcy zawodowego, w celu przeprowadzenia porady indywidualnej i wydania opinii o predyspozycjach do prowadzenia własnej firmy, taką pomoc otrzymały **102 osoby**. W wyniku zawartych umów uruchomione zostały działalności, wśród których przeważały usługi ogólnobudowlane, ciesielskie, stolarskie, naprawa i konserwacja pojazdów, usługi kurierskie, fryzjerskie, kosmetyczne, fotograficzne oraz handel.

6. Wsparcie pracodawców poprzez pomoc w tworzeniu nowych miejsc pracy.

Pomoc dla pracodawców na utworzenie nowych miejsc pracy w 2013 r. udzielana była w ramach limitu środków Funduszu Pracy, a także w ramach programów skierowanych do osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz osób bezrobotnych do 30-go roku życia. W wyniku podpisanych umów łącznie **utworzono 71 miejsc pracy**. Łącznie na utworzenie nowych miejsc pracy wydatkowano kwotę **1.138.000,00 zł**.

Na utworzone stanowiska pracy skierowano **29 kobiet**, w tym **3 kobiety w wieku po 50. roku życia**. Skierowane osoby bezrobotne zostały zatrudnione w zawodach: doradca klienta, weterynarz, sprzedawca, specjalista ds. marketingu, pracownik biurowy, grafik komputerowy, specjalista ds. logistyki, kosmetyczka, kierowca, pomoc kucharza, pomoc cukiernika, operator urządzeń do obróbki drewna i szwaczka.

W wyniku podpisanych umów zatrudnienie znalazło **42 mężczyzn**, w tym **13 mężczyzn po 50. roku życia**. Miejsca pracy dla mężczyzn utworzono w zawodach: fizjoterapeuta, masażysta, magazynier, kierowca lokomotywy, wędliniarz, weterynarz, mechanik pojazdów samochodowych, pracownik gospodarczy, robotnik budowlany, operator maszyn stolarskich, operator koparki, operator wózka widłowego, kierowca ciągnika, operator łupiarzki, operator wózka paletowego, wulkanizator, stolarz, sprzedawca na stacji paliw i kierowca.

7. Organizacja staży zawodowych.

Jednym z instrumentów rynku pracy, który służy aktywizowaniu osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2013 roku był staż adresowany m. in. do osób długotrwale bezrobotnych, samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, osób niepełnosprawnych jak również osób bez kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. Osoby z pośród tych grup są narażone na wykluczenie społeczne oraz zagrożone przestępczością, dlatego też Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze podpisując umowy o zorganizowanie stażu z pracodawcami miał na względzie przede wszystkim skierowanie jak największej ilości osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Działalność PUP przyczyniła się również do zapewnienia bezpiecznej drogi do i ze szkoły dzieciom i młodzieży na terenie gmin poprzez finansowanie w ramach stażu **10 osób** sprawujących na nimi opiekę.

PUP poprzez finansowanie stażu dla **1 osoby na stanowisku wychowawcy w Świetlicy Socjoterapeutycznej** prowadzonej przez Zgromadzenie Sióstr Św. Józefa w Bolkowie przyczynił się do zapewnienia opieki nad dziećmi z rodzin patologicznych, zagrożonych marginalizacją społeczną.

PUP wspierał również działalność Urzędu Gminy w Wądrożu Wielkim w zakresie umożliwienia dostępu do Internetu dzieciom, młodzieży oraz wszystkim mieszkańcom z terenu gminy poprzez finansowanie 6 miesięcznych staży dla **2 osób**.

Łącznie z tej formy wsparcia w 2013 r. skorzystały **543 osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy**. Osoby te, dodatkowo były wspierane refundacją kosztów przejazdu do miejsca stażu oraz refundacją kosztów opieki nad dzieckiem, dziećmi do lat 7 lub osobą zależną.

8. Refundacja samotnym rodzicom kosztów opieki nad dzieckiem, dziećmi do lat 7 lub osobą zależną w związku z podjęciem za skierowaniem z PUP pracy, szkolenia, stażu.

Dodatkowym instrumentem wsparcia osób bezrobotnych z jakiego mogły korzystać zainteresowani uprawnieni, była refundacja kosztów opieki nad dzieckiem, dziećmi do lat 7 lub osobą zależną. Instrument ten pozwalał uprawnionym na spokojne wykonywanie powierzonych obowiązków w ramach stosunku pracy, stażu czy podczas uczestniczenia w szkoleniu bez obaw o opiekę nad bliskimi. Refundacją kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 objętych zostało **6 osób bezrobotnych**.

9. Działania dodatkowe.

Ponad działania wpisane w Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2011-2015 Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze wspierał lokalny rynek pracy i swoich klientów takimi instrumentami jak: prace interwencyjne, roboty publiczne oraz prace społecznie użyteczne, które wiążą się z tematyką Programu.

W 2013 roku na terenach gmin: Bolków, Jawor, Męcinka, Mściwojów i Paszowice Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze w ramach porozumienia o współpracy z

Dolnośląskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych zorganizował prace interwencyjne i staże w miejscu pracy w ramach programu „Bezrobotni dla gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej”. Strony porozumienia prowadziły współpracę z zakresu gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej oraz ograniczenia bezrobocia na terenach gmin. Program był realizowany w okresie od miesiąca kwietnia do listopada 2013 r. Bezrobotni wykonywali prace polegające na ręcznym i mechanicznym wykaszaniu traw na skarpach i dnach cieków, ścinali zakrzaczenia wzdłuż koryt cieków, naprawiali uszkodzone skarpy, czyścili koryta rzek z naniesionych śmieci, czyścili przepusty rurowe, wygrabiali wykoszone porosty ze skarpy. Ogółem w ramach tego programu pracowały **34 osoby** bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy – **6 osób /w tym 4 po 50. roku życia/** wykonywało prace interwencyjne a **28 osób /w tym 22 po 50. roku życia/** odbywało staże w poszczególnych gminach.

Ogółem z zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych trwających w ciągu 2013 roku skorzystało **67 osób uprawnionych**, w tym **35 osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia**.

W 2013 roku urząd pracy, wykorzystując dodatkowe środki Funduszu Pracy pochodzące z rezerwy ministra właściwego do spraw pracy, realizował program związany z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe. W zakresie programu zorganizowano prace interwencyjne dla **14 osób bezrobotnych oraz roboty publiczne dla 14 osób**. Program był realizowany w okresie od września do grudnia 2013 r. Ponadto na terenach gmin: Bolków, Jawor, Męcinka i Wądroże Wielkie w ramach wykonywania **prac społecznie użytecznych** na rzecz społeczności lokalnej pracowało **205 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku**. Bezrobotni przez łączną sumę 38 241 godzin wykonywali prace porządkowe przy obiektach komunalnych oraz przystankach, odnawiając wiaty przystankowe i sprzątając teren wokół nich. Pracowali również przy utrzymaniu chodników na terenach miast i gmin, przy utrzymaniu zieleni na terenach publicznych, odkrzaczali drogi gminne, czyścili rowy i przepusty w pasach dróg gminnych, nasadzali drzewa i krzewy na terenach publicznych. Ponadto w gminie Wądroże Wielkie **1 osoba** sprzątała świetlicę środowiskową, do której uczęszczały dzieci z rodzin objętych opieką przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

*W ciągu 2013 roku, poprzez działania Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworze, wsparciem objęto **4 968 osób bezrobotnych** /o 781 osób więcej niż w roku ubiegłym/, wykorzystując środki Funduszu Pracy, środki Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.*

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE.

W związku z realizacją Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2011 – 2015 zostały podjęte następujące działania:

- **Udział w Tygodniu Pomocy Ofiarom Przestępstw w Powiecie Jaworskim.**

W ramach organizowanego cyklicznie Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw w dniu 28 lutego 2013 r. pracujący w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze prawnik pełnił dyżur w Prokuraturze Rejonowej w Jaworze. Dyżur miał na celu bezpłatne udzielanie porad i informacji osobom pokrzywdzonym przestępstwem.

- **Standardowe działania skierowane do rodzin w których wystąpił problem przemocy**

W skład Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze wchodzi Zespół ds. interwencji kryzysowej oraz poradnictwa specjalistycznego, którego zadaniem jest m.in. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie mogą skorzystać ze specjalistycznego poradnictwa prawnego i psychologicznego.

- **Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie**

Program realizowany był w okresie od 01.04.2013 r. do 30.11.2013 r. ze środków przekazanych przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu. W roku ubiegłym na realizację programu przekazano kwotę 21 200,00 zł. Program objął 39 osób z terenu Powiatu Jaworskiego. Zajęcia ze sprawcami przemocy w rodzinie prowadzone były w formie indywidualnej przez doświadczonego psychoterapeutę, które miały na celu rozpoczęcie zmian postaw i zachowań przemocowych aby zapewnić ochronę i bezpieczeństwo osób krzywdzonych. W wyniku przeprowadzonej ewaluacji ocena skuteczności programu w roku 2013 wyniosła 64 %.

- **Praca z rodzicami biologicznymi dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzinach zastępczych, w których występuje przemoc**

W każdy 3 piątek miesiąca w siedzibie Centrum odbywają się spotkania grupy wsparcia dla rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Spotkania mają na celu budowanie i rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców, stworzenie właściwych warunków do powstania trwałego podłoża do odzyskania władzy rodzicielskiej, wzmocnienie poczucia wartości rodziców i pomoc w byciu odpowiedzialnym rodzicem oraz nabycia umiejętności wychowawczych bez użycia przemocy.

OCHOTNICZY HUFIEC PRACY.

W 2013 roku Ochotniczy Hufiec Pracy w Jaworze opiekował się 96 - osobową grupą młodzieży potrzebującej wsparcia w zdobyciu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. Hufiec swoją działalnością obejmuje młodzież z różnego rodzaju dysfunkcjami szkolnymi i społecznymi, zagrożoną marginalizacją wykluczeniem społecznym, pochodzącą z rodzin niewydolnych wychowawczo. Do głównych zadań Ochotniczych Hufców Pracy należy wychowanie i kształcenie młodzieży, której start życiowy utrudniają bariery i zagrożenia współczesnej rzeczywistości społecznej. Zalicza się do nich m.in. zaniedbanie wychowawcze, trudną sytuację materialną, zagrożenie patologią, skłonność do łączenia się w grupy o charakterze przestępczym oraz niemożliwość uzyskania pracy ze względu na utrzymujące się bezrobocie. Dodatkowo kadra hufca wspomaga funkcje rodzicielskie, monitoruje postępy w nauce i reaguje na kłopoty szkolne naszych uczestników. Udziela pomocy w sytuacjach kryzysowych, a także organizuje aktywne spędzanie czasu wolnego. Podstawowym obszarem działań OHP jest przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu, diagnozowanie skali różnego rodzaju zagrożeń dotyczących młodzieży w środowisku lokalnym i dobór dla tej młodzieży odpowiednich form pomocy.

W 2013r. młodzież z OHP uczestniczyła w następujących zajęciach dotyczących poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego:

- Ochotniczy Hufiec Pracy wspólnie z Powiatową Komendą Policji w Jaworze i Złotorzy oraz Komisariatem Policji w Chojnowie zorganizował zajęcia dla młodzieży dotyczące podstawowych zadań i uprawnień Policji, prewencji kryminalnej, postępowań w przypadku zagrożeń i niebezpieczeństw na jakie może być narażona młodzież, przepisów i bezpieczeństwa ruchu drogowego, narkomanią i alkoholizmem. Zajęcia odbyły się w poszczególnych grupach wychowawczych.
- Młodzież z OHP w Jaworze uczestniczyła w Wojewódzkim Konkursie Wiedzy o Policji „Razem bezpieczniej”, który został poprzedzony konkursem zorganizowanym w Hufcu w celu wyłonienia trzech najlepszych uczestników.
- Ochotniczy Hufiec Pracy w Jaworze był realizatorem wojewódzkiego programu edukacyjno-profilaktycznego „**Wiem więc jestem bezpieczny**”
W programie uczestniczyła 60-osobowa grupa młodzieży z Jawora, Złotorzy i Chojnowa, w ramach jego realizacji zorganizowano dla młodzieży nast. zajęcia:
 - pogadanka nt zachowań ryzykownych i niebezpiecznych.
 - prelekcje prowadzone przez funkcjonariuszy policji w grupach wychowawczych n/t zachowań niebezpiecznych i ich skutkach prawnych dla młodocianych.
 - zachowania w przypadku występowania zagrożeń typu pożar, klęski żywiołowe, wypadki drogowe. Pierwsza pomoc w najczęstszych przypadkach zagrożenia życia – warsztaty oraz pokaz udzielania pierwszej pomocy przeprowadzone przez starszego sekcijnego ratownika Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Jaworze pana Krzysztofa Napierała.

- Przemoc i agresja wśród młodzieży. Wskazanie możliwości uzyskania pomocy w sytuacjach trudnych – zajęcia prowadzone przez pedagogów szkolnych.

- Udział młodzieży w konkursie fotograficznym zorganizowanym przez Wojewódzką Komendę Policji we Wrocławiu „Moje bezpieczne miasto”.
- Zajęcia wychowawcze na temat bezpiecznego zachowania w okresie wakacji „Wakacje z głową” - Chojnów – młodszy aspirant Andrzej Jurkowski i aspirant Tomasz Szczupak Komenda Miejska Policji w Legnicy. Jawor – aspirant Paweł Mikulski, młodszy aspirant Leszek Niewiadomski z Komendy Powiatowej Policji w Jaworze.
- Samorząd młodzieży działający w OHP w Jaworze włączył się w akcję charytatywną zbierania plastikowych nakrętek dla hospicjum we Wrocławiu pod swoim autorskim hasłem „**Nie wrzucaj nakrętek do śmietnika, wrzuć je do specjalnego pojemnika**”. Do akcji zbiórki włączyli się mieszkańcy naszego miasta, szkoły, Starostwo Powiatowe, pracownicy Wydziału Oświaty Urzędu Miasta w Jaworze, oraz Liga Ochrony Przyrody.
- Edukacja patriotyczna i obywatelska. Udział młodzieży w uroczystych obchodach 74 rocznicy Wybuchu II Wojny Światowej

W ramach promocji zdrowego stylu życia bez nałogów i uzależnień młodzież z Hufca uczestniczyła w :

- Hufcowy i Wojewódzki konkurs wiedzy o zadach BHP
- Mistrzostwa Dolnego Śląska w Tenisie Stołowym w Wołowie
- Wojewódzki Festiwal Kultury Młodzieży OHP w Bielawie (forma sceniczna i plastyczna) – I miejsce w konkursie wokalnym zdobyły uczestniczki OHP w Jaworze, Martyna Młodzianka i Sara Kostiw, które reprezentowały DWK OHP we Wrocławiu na Ogólnopolskim Konkursie w Radzynie Podlaskim.
- Wojewódzki Turniej Strzelecki w Ząbkowicach Śląskich – II miejsce Mateusz Bałabuch z OHP Jawor.
- Udział młodzieży w powiatowym Konkursie Wiedzy Turystyczno-Krajoznawczej „ Znam swój region-województwo dolnośląskie. II-miejsce indywidualnie uczestniczka OHP Magdalena Golonka.
- Zorganizowano Rajd Turystyczno-Krajoznawczy „ Witamy wakacje, wędrówka Szlakiem Piastów Śląskich” w Muchowie dla młodzieży z Ochotniczych Hufców Pracy z województwa dolnośląskiego
- Udział w Wojewódzkim Rajdzie Turystyczno-Krajoznawczy” Sobótka 2013”w ramach rajdu przeprowadzono plastyczny konkurs ekologiczny, w którym II miejsce zdobyła Magdalena Naharnowicz z OHP Jawor.
- Młodzież aktywnie uczestniczyła w zajęciach organizowanych przez Hufiec w ramach kół zainteresowań tj. koła kulturalno-oświatowe i turystyczno-sportowego,

Realizacja programów wychowawczych:

W maju 2013r. nasz autorski program edukacyjny dofinansowany przez Starostwo Powiatowe w Jaworze „Kultura dla młodzieży, młodzież dla kultury” realizowany w

ramach Klubu Aktywnych otrzymał wyróżnienie za oryginalność pomysłu inicjatywy samorządowej.

W czerwcu 2013r. realizowano program edukacyjny promujący region i środowisko „**Tu żyjemy**” organizowany przez DWK OHP we Wrocławiu. W ramach programu młodzież miała przygotować uwspółcześioną wersję legendy, związanej ze swoim regionem. Uczestnicy przygotowali legendę ” O cudownym źródle św. Jadwigi Śląskiej”- praca otrzymała wyróżnienie.

Na co dzień musimy zabiegać o to, aby młodzież odbywająca kształcenie zawodowe u pracodawców miała odpowiednio zabezpieczone warunki BHP i ppoż. szczególną uwagę kadra OHP w Jaworze zwraca na to, aby pracodawcy przeprowadzali wymagane szkolenia dla młodocianych. Sami pracodawcy chętnie uczestniczą w organizowanym przez Państwową Inspekcję Pracy i DWK OHP we Wrocławiu konkursie „Pracodawca przyjazny młodzieży”.

SAMORZĄD POWIATOWY.

W zakresie bezpieczeństwa publicznego:

W 2013 roku, realizując Program Poprawy Bezpieczeństwa, samorząd powiatowy pokrył koszty służby ponadnormatywnej realizowanej przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Jaworze w wysokości 10.240,00 zł. Dodatkowa służba była pełniona na drogach powiatowych w okresie czerwiec – lipiec, wrzesień – październik i miała na celu kontrolę przestrzegania przepisów drogowych przez kierujących pojazdami ciężarowymi o dużym tonażu. W ramach kontynuacji termomodernizacji ścian zewnętrznych i wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, Komendę Powiatową Policji Powiat Jaworski wsparł kwotą 32.859,37 zł. Podobnie, jak w latach ubiegłych, Powiat współorganizował Plebiscyt na „Najpopularniejszego Dzielnicowego 2013 roku” i wsparł go dotacją w wysokości 380 zł na nagrody dla uczestników Plebiscytu i laureatów.

W zakresie bezpieczeństwa zewnętrznego:

1. Sporządzono zgodnie z wytycznymi Wojewody Dolnośląskiego nowy „Plan Obrony Cywilnej powiatu jaworskiego”.
2. Zaktualizowano plan Akcji Kurierskiej w powiecie jaworskim” oraz „Plan przygotowań podmiotów leczniczych w powiecie jaworskim”.
3. Przeprowadzono we współpracy z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu dwudniowe szkolenie obronne dla pracowników samorządowych województwa dolnośląskiego prowadzących sprawy obronne z ćwiczeniem taktyczno bojowym z udziałem służb i straży.

4. Zorganizowano dwa spotkania dla kierowników podmiotów leczniczych oraz pracowników samorządowych prowadzących sprawy obronne służby zdrowia w powiecie jaworskim.
5. Przeszkolono skład Stałego Dyżuru i przeprowadzono trening jego funkcjonowania.
6. Przeszkolono skład Akcji Kurierskiej w powiecie jaworskim.

W zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego (kryzysowego):

1. Pod przewodnictwem Wicestarosty Jaworskiego Michała Lenkiewicza w dniu 13.03.2013 r. odbyło się posiedzenie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, podczas którego omówiono:
 - Aktualne modele i produkty hydrologiczne udostępniane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu,
 - Możliwości udzielenia pomocy wojskowej w likwidacji zdarzeń kryzysowych na terenie powiatu jaworskiego,
 - Realizacja planu zimowego utrzymania dróg powiatowych w okresie zimy 2012-2013,
 - Działania Komendy Powiatowej Policji w zakresie niesienia pomocy bezdomnym w okresie zimowym,
 - Działania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w działaniach spowodowanych zagrożeniem tlenkiem węgla,
2. W sierpniu i październiku br. przeprowadzono 2 treningi systemu ostrzegania i alarmowania ludności z włączeniem akustycznych systemów alarmowania. Dodatkowo zamieszczano każdorazowo w lokalnej prasie oraz na stronach internetowych komunikaty Starosty Jaworskiego o planowanych ćwiczeniach.
3. W kwietniu zakończono XV edycję ogólnopolskiego konkursu plastycznego pod hasłem „Twoja wiedza i czujka czadu w domu, tlenek węgla nic nie robi nikomu”.
4. W listopadzie br. uczestniczono w dwudniowym treningu zgrywającym, którego tematem było funkcjonowanie wojewódzkiego Systemu Wczesnego Ostrzegania i Alarmowania w sytuacjach wystąpienia zagrożeń. W treningu uczestniczyły wszystkie służby, inspekcje i straże powiatowe oraz Gminne Zespoły Zarządzania Kryzysowego.
5. Zakupiono na potrzeby Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego: 2 monitory i telefax.

W zakresie koordynowania i zwalczania zagrożeń kryzysowych przez PCZK:

1. Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego przez cały rok monitorowało stan zagrożeń na terenie powiatu jaworskiego, głównie na podstawie komunikatów meteorologicznych i hydrologicznych otrzymywanych z Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.
2. Prowadzono działania profilaktyczne i informacyjne o zagrożeniach kryzysowych na terenie powiatu poprzez:
 - Przesyłanie komunikatów meteorologicznych i hydrologicznych do Gminnych Centrów Zarządzania Kryzysowego
 - Zamieszczanie komunikatów o zagrożeniach na stronie internetowej Starostwa

- Aktualizację zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń w zakładce Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego
 - Przekazywanie meldunków do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego o zdarzeniach kryzysowych jakie wystąpiły na terenie powiatu
3. Prowadzono działania koordynacyjne po zdarzeniach kryzysowych jakimi były intensywne opady deszczu w dniach 2 i 25 czerwca 2013 roku na terenie powiatu jaworskiego i wyrządziły szkody w infrastrukturze powiatowej. Biuro organizowało w tym zakresie wymianę i obieg informacji, ogłoszono zarządzeniem Starosty pogotowie przeciwpowodziowe, powołano komisję do szacowania strat, powiadomiono Wojewodę Dolnośląskiego o wysokości strat. Uczestniczono w pracach powiatowej i wojewódzkiej komisji do spraw weryfikacji strat.
 4. W ramach Akcji Zima 2012/2013 Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego aktywizowało do działania GCZK i do podejmowania działań w zakresie pomocy osobom bezdomnym i najuboższym w okresie niskich temperatur. Zadania te na terenie powiatu realizowane były przez miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, polegały one na udzielaniu potrzebującym zasiłków celowych na zakup opału, odzieży, obuwia, żywności, a także wydawania posiłków. Osoby bezdomne kierowane były do placówek: Monar-Markot Regionalne Centrum Pomocy Bliźniemu Dom Samotnej Matki z Dzieckiem w Głogowie, Schroniska Brata Alberta „Przystań” dla mężczyzn w Leśnej lub Przytuliska dla Najuboższych im. Siostry Faustyny w Żukowicach. Na terenie powiatu jaworskiego nie ma schronisk dla bezdomnych.
 5. W ramach programu „Bezpieczne Wakacje 2013” biuro koordynowało inicjatywy samorządów gminnych, służb i inspekcji w kontekście zapewnienia bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu. W związku z powyższym wystosowano pismo do burmistrzów miast, wójtów gmin, służb, inspekcji i straży z prośbą o zainicjowanie i podjęcie działań organizacyjnych i profilaktycznych zmierzających do zapewnienia bezpiecznego wypoczynku na terenie powiatu jaworskiego, w zakresie zgodnym z kompetencjami. Miasta i gminy przy pomocy jednostek organizacyjnych zajęły się organizacją różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Natomiast inspekcje i służby podjęły działania kontrolne i profilaktyczne na terenie swojego działania. Następstwem podjętych działań organizacyjnych i profilaktycznych był bezpieczny przebieg wakacji w czasie, których nie zanotowano wypadków z udziałem dzieci i młodzieży.

W zakresie bezpieczeństwa i ochrony zabytków :

1. Powiatowy Zespół ds. Ochrony Zabytków i Dziedzictwa Narodowego pracujący pod przewodnictwem Arkadiusza Muły odbył 1 posiedzenie w czasie, którego omówiono najważniejsze problemy związane z zabezpieczeniem bezpieczeństwa zabytków powiatu jaworskiego.
2. Zespół w skład, którego wchodzi pracownicy Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego przeprowadził lustrację 5 obiektów zabytkowych w zakresie zabezpieczenia przed przestępczością, kradzieżami, pożarem, dewastacją oraz niegospodarnością w niżej wymienionych obiektach :
 - Kościół Pomocniczy p.w. Trójcy Świętej w Paszowicach

- Kościół Ewangelicki w Wiadrowie
- Kościół Parafialny p.w. Narodzenia NMP w Małuszowie
- Pałac w Luboradzu
- Pałac w Mysławie gm. Bolków

3. Z każdej lustracji został sporządzony protokół z uwagami i zaleceniami dla właścicieli na temat zabezpieczenia obiektu zabytkowego. O niewłaściwym zabezpieczeniu obiektów zabytkowych został powiadomiony Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w 2013 r.:

Zarząd Dróg Powiatowych w Jaworze wykonał w roku 2013 : 8899,2 m² remontów częściowych na drogach powiatowych, na długości 56 mb ustawiono bariery energochłonne, wykonano ścinę poboczy na powierzchni 11175 m², wycięto 156 drzew i podkrzesano 605, sfrezowano 118 pni i wykoszono mechanicznie pobocza na długości 237,4 km, wymieniono i ustawiono 130 sztuk znaków oraz 3 lustra, odnowiono oznakowanie poziome na powierzchni 3495,09 m² i udroźniono rowy na długości 5110 mb.

W okresie sprawozdawczym w ramach poprawy bezpieczeństwa na drogach, wykonano następujące inwestycje:

Przebudowę drogi powiatowej nr 2829 D Świny - Gorzanowice w km 0+000 - 1+764

Realizacja inwestycji obejmowała przebudowę nawierzchni na odcinku prawie **1,8 km**. Oprócz nawierzchni uporządkowana została infrastruktura sąsiadująca, w tym rowy przydrożne i odbudowane zostały przepusty. W celu zapewnienia odpowiedniego odwodnienia wykonano spadki oraz pogłębienie i poszerzenie rowów. Realizacja tej części prac zapewniła utrzymanie dobrego stanu nawierzchni oraz będzie zabezpieczeniem przed ewentualnymi skutkami występujących na tym terenie gwałtownych opadów, porównywalnych do lat poprzednich i przynoszących znaczne szkody.

Działanie miało na celu poprawę komfortu komunikacyjnego mieszkańców Powiatu w postaci ułatwionego i co ważniejsze bezpieczniejszego dojazdu w kierunku Bolkowa, gdzie wiele osób codziennie przemierza się do szkoły czy pracy. Spore problemy również mieli dotychczas rowerzyści, którzy narażeni byli na jazdę wzdłuż bardzo nierównych i zniszczonych poboczy.

Wartość robót budowlanych: **484.906,98 zł**, w tym:

Dotacja Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji: **246.098 zł (35% całości kosztów)**.

Dotacja Samorządu Województwa Dolnośląskiego: **169.344 zł (51% całości kosztów)**.

Wkład własny Powiatu Jaworskiego: **69.464,98 zł (14% całości kosztów)**.

Odbudowę kanalizacji burzowej w Mściwojowie na odcinku 848 m

Inwestycja ta była bezpośrednio powiązana z zadaniem pod nazwą „Przebudowa drogi nr 2801D Luboradz - Mściwojów - Zębowice od km 1+525 do 6+330”.

Obejmowała ona odbudowę rowów przydrożnych, do których zostały poprowadzone spadki odbierające wodę z drogi. Oczyszczone i podniesione zostały także istniejące studnie, zaś te całkowicie zniszczone zostały naprawione. Ponadto nad kanalizacją wzdłuż przedmiotowej drogi powiatowej na obszarze Mściwojowa wykonana została nowa nawierzchnia chodnika.

Realizacja tej inwestycji zagwarantowała wiele pozytywnych efektów, w tym m. in. właściwe odwodnienie drogi, której nawierzchnia była systematycznie niszczona przez wodę w wyniku obfitych opadów deszczu, a jej prawidłowe oprowadzenie było niemożliwe z powodu braku odpowiedniej infrastruktury.

Odbudowa kanalizacji była możliwa dzięki pozyskanym przez Powiat Jaworski funduszom na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, przyznawanych przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji - **386.410 zł** oraz dotacji celowej Gminy Mściwojów w wysokości **30.000 zł**. Wielkość środków Powiatu Jaworskiego: **66.602,78 zł**. Całkowita wartość robót: **483.012,78 zł**.

Przebudowę drogi nr 2801D Luboradz - Mściwojów - Zębowice od km 1+525 do 6+330

Przedsięwzięcie obejmowało przebudowę drogi powiatowej na odcinku **4,8 km**, od skrzyżowania w Mściwojowie z drogą powiatową nr 2792 relacji Snowidza-Targoszyn do drogi wojewódzkiej nr 374 pomiędzy Mściwojowem a Zębowicami.

W ramach inwestycji została wymieniona nawierzchnia na całej długości, gdyż jej dotychczasowy stan był mocno wyeksploatowany. Ponadto przebudowie podlegały zjazdy na posesje, a pobocza i rowy zostały oczyszczone i utwardzone.

Wykonanie inwestycji przyniosło wiele korzyści dla lokalnej społeczności, gdyż po pierwsze udrożniło komunikację w kierunku Jawora oraz odciążało wyremontowaną w 2008 r. przez Powiat Jaworski drogę powiatową relacji Mściwojów – Niedaszów.

Przebudowana droga powiatowa nr 2801D łączy się z drogą wojewódzką nr 374 (Jawor-Strzegom), a tym samym stanowi ważną część drogi dojazdowej w kierunku autostrady A4. Spełnia ona również funkcję alternatywnej arterii, szczególnie w przypadku organizacji objazdów, będących wynikiem ewentualnych wypadków na sąsiednich ciągach komunikacyjnych. Jednak funkcja ta, z uwagi na bardzo zły stan techniczny nawierzchni oraz ograniczenia w wielu miejscach szerokości drogi, powoduje duże utrudnienia w ruchu pojazdów. Sporo problemów mieli również rowerzyści, którzy narażeni byli na jazdę wzdłuż bardzo nierównych i zniszczonych poboczy, stanowiąc tym samym szczególne zagrożenie dla przejeżdżających obok samochodów. Dodajmy, iż droga ta stanowi także trasę dojazdu do zbiornika wodnego „Mściwojów”, licznie i chętnie odwiedzanego przez turystów oraz wędkarzy.

Bez wątpienia zadanie pozytywnie wpłynęło na rozwój i działanie firm oraz podmiotów, które obecnie funkcjonują lub rozważają możliwość uruchomienia działalności na tym terenie. Niniejsze przedsięwzięcie stanowiło największą inwestycję drogową Powiatu Jaworskiego wykonaną w 2013 r., którą społeczność Gminy Mściwojów oczekiwała od wielu lat. Zadanie zrealizowane zostało dzięki środkom pozyskanym z **Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji** oraz **Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego** w ramach poprawy jakości dróg dojazdowych do gruntów rolnych.

Ogólna wartość prac: 1.693.509,08 zł

Dotacja z MAiC: **1.303.500 zł (77% całości wartości prac).**

Dotacja z budżetu Samorządu Województwa Dolnośląskiego (UMWD): **224.000 zł (13,2% całości wartości prac).**

Wkład własny Powiatu Jaworskiego: **166.009,08 zł (9,8% całości wartości prac)**

Przebudowę drogi powiatowej nr 2830 Stare Rochowice – Płonina

Przedsięwzięcie obejmowało przebudowę drogi powiatowej nr 2830D relacji Stare Rochowice – Płonina, w środkowej części Starych Rochowic na odcinku w km od 1+750 do 4+840.

Inwestycja polegała na wykonaniu szeregu prac mających na celu przywrócenie pierwotnego stanu istniejącej drogi poprzez wzmocnienie podbudowy oraz wykonanie dwóch warstw konstrukcyjnych z mieszkanek mineralno – bitumicznych. Zdegradowane rowy zostały odbudowane, a zamulone przepusty oczyszczone. W miejscach spływu wody w poboczach zastosowane zostały betonowe ścieki uliczne.

Długość odcinka drogi poddanego przebudowie: **3090 m**

Realizacja zadania współfinansowana była ze środków dotacji z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego skierowanej na poprawę jakości dróg dojazdowych do gruntów rolnych.

Ogólna wartość robót: 643.561,65 zł

Dotacja Samorządu Województwa: 480.000 zł (75% całkowitych kosztów realizacji zadania)

Wkład własny: 163561,65 zł (25% całkowitych kosztów realizacji zadania)

Przebudowę drogi powiatowej nr 2814D Mysłów - Lipa - Paszowice od km 0+350 do km 1+865

Realizowana przez Powiat inwestycja jest następstwem nadmiernych opadów i powodzi z lipca 2012 roku, kiedy to zniszczona została m.in. warstwa ścieralna jezdni, doszło do licznych wykruszeń przy krawędzi jezdni oraz pojawiły się wyrwy w poboczu drogi.

Zadanie obejmowało zmianę systemu odwodnienia, wzmocnienie warstw konstrukcyjnych drogi i ułożenie nowej nawierzchni. Podjęto szereg prac mających na celu odwodnienie jezdni i przyległego do niej terenu. Zadbano o odprowadzenie wód opadowych poza drogę, oczyszczenie rowów przydrożnych. Działanie miało na celu zwiększenie komfortu komunikacyjnego mieszkańców i co ważniejsze poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu.

Całkowita wartość realizacji zadania: **662.881,10 zł**

Wartość dotacji z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji: **530.304 zł (80% wartości robót)**

Wkład własny Powiatu Jaworskiego: **132.577,10 zł (20% wartości robót)**

Inwestycja nawiązuje do wykonanego w 2011 r. REMONTU ODCINKA 4350 m DROGI POWIATOWEJ NR 2814 D RELACJI MYŚLÓW - LIPA - PASZOWICE

SAMORZĄDY GMINNE:

GMINA JAWOR.

I. W zakresie bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości:

1. Dofinansowano Policję w zakresie zwiększenia patroli służby ponadnormatywnej w miejscach o zwiększonym ryzyku przestępczości na kwotę 10 240 zł i kwotę 1 760 zł na służbę policjantów pełnią w punkcie obserwacyjnym monitoringu miejskiego.
2. Przekazano Komendzie Powiatowej Policji w Jaworze kwotę 3 000 zł na zakup paliwa do pojazdów służbowych Policji patrolujących miasto.
3. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze w roku 2013 prowadzone były programy profilaktyczne w szkołach:
 - profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania narkomanii dla uczniów trzecich klas Gimnazjum Nr 1 i pierwszych klas Gimnazjum Nr 2 w Jaworze oraz w sześciu klasach w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze. W ramach tego programu zorganizowano spotkania z nauczycielami oraz rodzicami uczniów biorących udział w programie,
 - przeprowadzono programy profilaktyczno-edukacyjne dla uczniów w Szkole Podstawowej Nr 1 i Nr 5 w Jaworze oraz Gimnazjum Nr 1 w Jaworze,
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaworze systematycznie wizytuje placówki prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych w ramach programu „Odpowiedzialny Sprzedawca”. W 2013 roku przeprowadzono 108 wizytacji.
5. W Kurierze Jaworskim umieszczono artykuły promujące prospołeczne wzory zachowań.

II. Bezpieczeństwo powodziowe

1. W celu usprawnienia systemu ostrzegania mieszkańców miasta Jawora o zbliżającym się zagrożeniu powodziowym jak również o innych zagrożeniach, Gmina Jawor podpisała umowę z Samorządowym Informatorem SMS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu na świadczenie usług związanych z przekazywaniem komunikatów, ostrzeżeń, alarmów dla mieszkańców miasta w formie SMS-ów na telefony komórkowe osób zarejestrowanych w systemie. Obecnie w systemie zarejestrowanych jest 1571 numerów telefonów, których właściciele mogą otrzymywać informacje z Gminnego centrum Zarządzania Kryzysowego.
2. W 2013 roku zwołano dwa posiedzenia Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w związku z zagrożeniem powodziowym w dniach 25 – 26 czerwca.
3. Ochotnicza Straż Pożarna w Jaworze została doposażona przez Gminę Jawor w sprzęt o wartości 5 000 zł.

GMINA BOLKÓW.

Mając na uwadze poprawę bezpieczeństwa na terenie Gminy Bolków, podejmowane są działania, które w szczególności polegają na:

- monitorowaniu zagrożeń, ich analizowaniu, wyciąganiu wniosków, określaniu zadań,
- współpracy z Gminno-Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz z kadrami kierowniczą szkół w zakresie miejscowych patologii związanych z narkomanią, alkoholizmem, zwalczaniem agresji i zapobiegania przestępczości nieletnich,
- propagowaniu pozytywnych zachowań dzieci i młodzieży poprzez różnego rodzaju konkursy, zajęcia terenowe, prelekcje, pokazy ratownictwa technicznego i medycznego,
- współpracy z policją polegającej na koordynacji działań prewencyjnych, ochronie miejscowych imprez, prezentacji dzielnicowych i ich zakresu działania,
- rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych dla ludności w zakresie sposobu zachowania się w przypadkach miejscowych zagrożeń, klęsk żywiołowych,
- podejmowaniu działań mających na celu zwiększenie ilości patroli prewencyjnych Policji, włączeniu Policji (dzielnicowych) do sieci powiadamiania i ostrzegania (sieć telefonii komórkowej)
- organizowaniu pokazów służb przeciwpożarowych,
- koordynowaniu i inicjowaniu akcji „bezpieczne wakacje”, „bezpieczny wypoczynek”,
- organizowaniu gminnych zawodów sportowo - pożarniczych,
- dofinansowaniu zakupu wozów bojowych dla jednostek OSP oraz do remontów remiz strażackich,
- wprowadzaniu do eksploatacji systemu łączności radiowej zarządzania kryzysowego zgodnie z Zarządzeniem nr 2/2011 Starosty Jaworskiego z dnia 24 stycznia 2011 r.,
- poprawie stanu technicznego dróg gminnych,
- współpracy z mediami lokalnymi o charakterze informacyjno - edukacyjnym.

Większość wymienionych zadań realizowana jest z mocy prawa przez merytoryczne podmioty takie jak: policję, służby medyczne, straż pożarną, szkoły, ośrodki kultury, stowarzyszenia, związki wyznaniowe, kluby sportowe i inne organizacje mające w

zakresie swojego działania zapobiegania przestępczości oraz poprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Na realizację części wyżej wymienionych przedsięwzięć planowane są i wydatkuje się następujące środki finansowe:

- w dziale bezpieczeństwa:- utrzymanie straży pożarnych 302.389,11 zł.
 - zarządzanie kryzysowe, 45.998,50 zł.
 - profilaktyka 12.105,00 zł.

w szczególności:

- opłacono Policji abonament za telefony komórkowe służące do kontaktu mieszkańców z dzielnicowymi (4 telefony),
- Komisariat Policji w Bolkowie otrzymał środki finansowe w kwocie 15.490,00 zł na remont samochodu marki Nissan Terano,
- sfinansowano turniej wiedzy pożarniczej na szczeblu gminy,
- zrealizowano działania związane z profilaktyką, dotyczącą uzależnień od alkoholu i narkotyków (świetlice, terapeuci, psycholodzy, psychiatry itp.),
- dofinansowano konkurs plastyczny o tematyce bezpieczeństwa i p.poż.
- zorganizowano obozy dla młodzieży i dzieci z programem wypoczynkowo-szkoleniowym w zakresie bezpieczeństwa i zapobiegania patologiom społecznym.

Dofinansowano m. in.: zakup samochodu strażackiego dla jednostki OSP Stare Rochowice: 57.132,00zł. W 2013 roku rozpoczęte zostały prace, dotyczące przebudowy remizy OSP w Starych Rochowicach.

Mając na uwadze poprawę bezpieczeństwa oraz możliwość ubiegania się o dofinansowanie, ze środków pochodzących z dotacji celowej z budżetu państwa, na zapewnianie gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej, działających w ramach krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego, zostało zawarte trójstronne porozumienie, dotyczące włączenia Ochotniczej Straży Pożarnej w Sadach Dolnych do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego. Porozumienie to zostało zawarte na podstawie Rozporządzenia MSWiA z dn. 14.09.1998 r. w sprawie zakresu szczegółowych warunków i trybu włączenia jednostek ochrony przeciwpożarowej do KRSG (Dz. U. Nr 121, poz. 798).

W 2013 roku zrealizowano zadania inwestycyjne, mające wpływ na poprawę bezpieczeństwa:

1. **Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Wolbromku, dz. nr ewid. 639 oraz 634** - wartość zadania: 247.956,68 zł, w tym dofinansowanie z UMWD (TFOGR) 188.880,00

2. **Przebudowa nawierzchni drogi wewnętrznej o nr ewid. 448 w Mysłowie (0+000 – 0+150)** - wartość zadania: 105.010,30, w tym dofinansowanie z MAiC: 83.546,00
3. **Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 112410D, dz. 243 w Mysłowie (0+000 – 0+180)**, wartość zadania: 134.890,00, w tym dofinansowanie z MAiC: 107.912,00
4. **Przebudowa nawierzchni drogi wewnętrznej o nr ewid. 581/2 – ul Rogowa w Kaczorowie (0+000 – 0+280)**, wartość zadania: 260.677,89, w tym dofinansowanie z MAiC: 208.542,00
5. **Remont kapitalny nawierzchni odcinka drogi o nr ew. 577 i 543 obręb Bolków II – ul. Piastowska w Bolkowie**, wartość zadania: 63.650,50
6. **Remont kapitalny nawierzchni parkingu przy ul. Wysokogórskiej w Bolkowie**, wartość zadania: 68.029,34

GMINA MĘCINKA

1.W zakresie zapewnienia wzrostu poziomu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania:

Dla poprawienia bezpieczeństwa i bezpośredniego kontaktu mieszkańców gminy z dzielnicowym Komendy Powiatowej Policji w Jaworze(rejon służbowy gmina Męcinka), udostępniono mu pomieszczenie w budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Męcince. Popularyzowano sylwetkę dzielnicowego na stronie internetowej gminy oraz poprzez udział w plebiscycie „Najpopularniejszy Dzielnicowy”.

W dalszym ciągu gmina finansuje abonament telefonu komórkowego, w który wyposażony jest dzielnicowy. Numer ten udostępniony jest na stronie internetowej gminy.

Gmina dofinansowała plebiscyt „Najpopularniejszy Dzielnicowy” w kwocie 300,00 zł. Przy Zespole Szkół w Męcince działa „miasteczko ruchu drogowego”, gdzie dzieci i młodzież uczy się zasad ruchu drogowego.

W kierunku poprawy bezpieczeństwa w 2013r. wyremontowano gminną drogę w Chełmcu (978m) , gminną drogę w Sichowie (570m), gminną drogę w Muchowie (765m) oraz położono chodnik w miejscowości Piotrowice (1km).

2.W zakresie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii:

Podstawowym celem programu było zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmianę wzorców spożywania alkoholu, zmniejszenie rozmiarów występujących problemów alkoholowych. Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, inicjowała zadania związane z profilaktyką i

rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz podejmowała czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Punkt Konsultacyjny był czynny 4 razy w miesiącu /każdy roboczy wtorek w godz. 16⁰⁰ do 18⁰⁰.

Praca w Punkcie polegała na postawieniu diagnozy dotyczącej uzależnień. Kolejnym etapem było odpowiednie „zaprogramowanie” i prowadzenie rozmowy, tak aby sytuacje, które są niepożądanym wytworem życia codziennego, a skutkiem uzależnienia, były uświadamiane, a następnie eliminowane.

Rozmowa terapeutyczna polegała na aktywnym uczestniczeniu i wspomaganie w procesie nabywania wiedzy o sobie samym w sytuacji eliminacji niewłaściwych postaw i zachowań w stanie uzależnienia, poprzez zachęcanie do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego, oferowaniu pomocy w uzyskaniu miejsca w placówkach odwykowych, udzielaniu wsparcia i pomocy osobom podejmującym próby utrzymywania abstynencji oraz udzielaniu informacji rodzinom osób uzależnionych o sposobach radzenia sobie z osobą uzależnioną.

W ramach punktu działa grupa AA – mityngi odbywały się cztery razy w miesiącu. W okresie sprawozdawczym z usług punktu skorzystało kilkadziesiąt osób.

Od stycznia 2012 r. w gminie działa Zespół Interdyscyplinarny, który z mocy przypisanych mu praw i obowiązków czuwa nad osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, podejmuje działania mające na celu poprawę zachowania sprawcy przemocy i scalenia na nowo członków rodziny.

GMINA MŚCIWOJÓW.

W roku 2013 Gmina Mściwojów udzieliła wsparcia finansowego dla służb: Policji, KPPSP, OSP z terenu gminy jak niżej:

- . sfinansowano opłaty z tytułu zakupu usług telefonii komórkowej dla KPP w Jaworze – 526,07 zł,
- . dofinansowano plebiscyt na najpopularniejszego dzielnicowego – 300 zł
- . współfinansowano nagrody dla Policjantów na kwotę – 300 zł
- . dofinansowano bieżące utrzymanie samochodów i sprzętu w OSP : Marcinowice - 4000 zł, Mściwojów – 6000 zł, Targoszyn – 3400 zł
- . utrzymanie schroniska dla psów w Legnicy gmina dofinansowała – 4920 zł.

Dla zapewnienia gotowości bojowej OSP Mściwojów otrzymała nieodpłatnie z Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Jaworze samochód pożarniczy Jelcz 004. Dodatkowo gmina zaangażowała się i aktywnie wspierała działania prowadzone przez lokalne Stowarzyszenia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mściwojowie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i szkoły w celu

zapewnienia bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży . W ubiegłym roku od 1 do 12 lipca, 77 osobowa grupa dzieci z terenu gminy, uczestniczyły w półkolonii zorganizowanej w Szkole Podstawowej w Snowidzy i Gimnazjum w Marcinowicach. Korzystały z niej przede wszystkim dzieci, które pozostały w domu i nie wyjeżdżały na wakacje. W trakcie półkolonii był realizowany program pt: „ Zawsze idź bezpieczną drogą , bądź rozsądny stop nałogom”. Podczas zabaw i gier dzieci zdobywały wiedzę jak rozpoznawać i zapobiegać zagrożeniom , jak należy zachować podczas pożaru itp. W czasie wakacji na terenie gminy Mściwojów nie zanotowano wypadków z udziałem dzieci i młodzieży.

W ramach poprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli w 2013 roku:

Sukcesywnie gmina nabywała kruszywo do uzupełniania ubytków w drogach gminnych. W związku z realizacją projektu scalenie gruntów wsi Mściwojów dokonano przebudowy do nawierzchni asfaltowej wraz z odwodnieniem dróg dojazdowych do gruntów rolnych położonych w Mściwojowie o łącznej długości 10.094,87 km i łącznej wartości 6.047.287,07zł. Wykonano remont wewnętrznej drogi dojazdowej w Marcinowicach o długości 155 mb, wartość zadania 9.840,00 zł. Dokonano przebudowy do nawierzchni asfaltowej wraz z odwodnieniem drogi transportu rolnego w Luboradzu, długość drogi 703 mb, wartość robót brutto 530.825,55 zł. Dokonano przebudowy do nawierzchni asfaltowej wraz z odwodnieniem wewnętrznej drogi dojazdowej w Marcinowicach, długość drogi 1.240,00 km, wartość robót brutto 1.023.000,00 zł. Dokonano przebudowy do nawierzchni asfaltowej wewnętrznej drogi dojazdowej w Targoszynie, długość drogi 390mb, wartość robót brutto 245.997,85 zł.

Udzielono Powiatowi Jaworskiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej w kwocie 30.000,00 zł na wykonanie przebudowy drogi powiatowej nr 2801D Luboradz - Mściwojów – Zębowice na odcinku 4.805 km wraz z przebudową nawierzchni chodnika i kanalizacji burzowej w Mściwojowie na odcinku 848 m. Koszt zadania wyniósł brutto 483.012,78 zł.

GMINA PASZOWICE.

Poprawa porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców gminy Paszowice jest jednym z ważniejszych elementów naszego działania, które w szczególności polegają na:

- monitorowaniu zagrożeń, ich analizowaniu, wyciąganiu wniosków, określaniu zadań, współpracy z kadrą kierowniczą szkół w zakresie miejscowych patologii związanych z narkomanią, alkoholizmem, zwalczaniem agresji i zapobiegania przestępczości nieletnich,
- propagowaniu pozytywnych zachowań dzieci i młodzieży poprzez różnego rodzaju konkursy, zajęcia terenowe, prelekcje, pokazy ratownictwa technicznego i

- medycznego,
- współpracy z policją polegającej na koordynacji działań prewencyjnych, ochronie miejscowych imprez, prezentacji dzielnicowych i ich zakresu działania,
 - rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych dla ludności w zakresie sposobu zachowania się w przypadkach miejscowych zagrożeń, klęsk żywiołowych,
 - włączeniu dzielnicowego do sieci powiadamiania i ostrzegania (sieć telefonii komórkowej)
 - organizowaniu pokazów służb ratowniczych - przeciwpożarowych, ratownictwa technicznego i ratownictwa medycznego – w celu pokazania, na czym polega współczesne ratownictwo, jak się zachować, kiedy jest się uczestnikiem wypadku, zdarzenia czy katastrofy, jakie obowiązują procedury służb ratowniczych,

Do realizacji działań z zakresu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w sposób bardzo aktywny włączeni są dyrektorzy szkół gminnych.

W szkołach podejmowane były działania na rzecz bezpieczeństwa uczniów polegające na: przeprowadzaniu spotkań i pogadanek z funkcjonariuszami policji na temat bezpieczeństwa na drodze i zachowania w sytuacjach niebezpiecznych.

Realizowano elementy programów spójnych ze szkolnymi programami profilaktycznymi, opiekuńczymi i wychowawczymi w zakresie bezpieczeństwa. Upowszechniano zasady bezpieczeństwa uczestnictwa w ruchu drogowym poprzez prowadzenie pogadanek, rozmów, projekcje filmów edukacyjnych. Przeprowadzono pogadanki na temat zagrożenia wynikającego ze stosowania używek, środków odurzających, palenia papierosów i picia alkoholu.

Uczniowie uczestniczyli w konkursach z wiedzy pożarniczej, w tym w konkursie plastycznym „Twoja wiedza i czujka czadu w domu, tlenek węgla nic złego nie robi nikomu!”. Ponadto władze gminy zorganizowały spotkanie – pokaz tresury policyjnego psa służbowego podczas „Rajdu Jaworskiego” połączonego z „Zawodami w kolarstwie górskim o puchar Wójta Gminy Paszowice” w Myśliborzu.

Natomiast w dniu 6 grudnia 2013 roku w trakcie I Mikołajkowego Turnieju Sportowego w szkole w Paszowicach policjanci z Powiatowej Komendy w Jaworze rozdali wszystkim dzieciom 100 pasków odbłaskowych dla pieszych, ufundowane przez firmę AmeriGas z Warszawy. Kolejne 50 szt. Zostanie udostępnione chętnym, którzy zgłoszą się do Urzędu Gminy – akcja zaplanowana na styczeń 2014r.

W okresie ferii zimowych i wakacji dyrektorzy szkół gminnych oraz Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Paszowicach zadbali, aby dzieci i młodzież nie korzystająca z wypoczynku organizowanego poza miejscem zamieszkania mogły znaleźć wiele atrakcji w miejscu i poza miejscem zamieszkania. W szkołach, w bibliotece w Sokolej i w Paszowicach oraz świetlicach wiejskich przeprowadzono zajęcia kulturalno – rozrywkowe, sportowo – rekreacyjne i edukacyjne, konkursy i wycieczki.

Ponadto w okresie wakacji w ramach „ Akcji LATO 2013” Gminny Ośrodek Kultury w Paszowicach zrealizował dodatkowo atrakcyjne zajęcia dla dzieci młodzieży m.in.: „Letnią Akademię Przyrody” - zajęcia edukacyjne w Centrum Edukacji Ekologicznej. W wycieczkach i rajdach organizowanych przez PTTK Jawor w ramach XVIII Turystycznego Lata „Bezpieczne Wakacje 2013”.

Zorganizowano także wycieczki do Aquaparku i Muzeum Etnograficznego we Wrocławiu, Muzeum Sztolni Walimskich i Cinema City w Wałbrzychu, kina w Legnicy i Wałbrzychu, wyjazdy na basen OW „Jawornik” w Jaworze. W okresie letnim na bezpłatne kolonie do Kołobrzegu pojechało dziesięcioro dzieci.

Dowóz dzieci i młodzieży do i ze szkół w formie zorganizowanej realizowany był przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej „TRANS-POL” Sp. z o.o. Legnica oraz przez gminny autobus szkolny „Gimbus”. W każdym autobusie był zatrudniony opiekun w celu zagwarantowania bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w czasie dowozu.

Mimo zmniejszenia wpływów z koncesji na sprzedaż alkoholu udało się z budżetu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych utrzymać dotychczasowy poziom funkcjonowania świetlic środowiskowych, przy takiej samej ilości godzin zajęć i kadrze opiekuńczo – wychowawczej.

Systematycznie monitorowane są place zabaw, na których pracownicy urzędu na bieżąco konserwują urządzenia zabawowe, między innymi w Myśliborzu, Kłonicach, Pogwizdowie, i w Sokolej. W Sokolej i Jakuszowej place zabaw mają nowe ogrodzenie i bramki, w ciągu roku dbaliśmy o wykaszanie terenów placów zabaw, wiejskich boisk i pobocza dróg.

Dobrze układa się współpraca gminy z Komendą Powiatową Policji w Jaworze. Gmina Paszowice zaliczana jest do najbardziej bezpiecznych w powiecie jaworskim.

Stan oznakowania na drogach gminnych oraz dróg przebiegających przez gminę należy uznać za dobry. Dla poprawy bezpieczeństwa osób korzystających z komunikacji publicznej wykonano nowe wiaty przystankowe i utwardzono zatoki w miejscowości Zębówice n/z, Nowa Wieś Wielka, Bolkowice, Wiadrów i Sokola. Prowadzone są na bieżąco prace przy koszeniu poboczy dróg i wycinki drzew rosnących w rowach przydrożnych.

Gmina wyraziła zgodę na udostępnienie gruntu i przeznaczyła środki finansowe na wspólne przedsięwzięcie ze Starostwem Powiatowym w celu zbudowania ścieżki rowerowej Jawor -Myślibórz.

Reasumując, plany i zamierzenia Gminy Paszowice zawarte w Powiatowym Programie Zapobiegania Przystępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli są monitorowane na bieżąco i konsekwentnie realizowane.

GMINA WĄDROŻE WIELKIE.

W roku 2013 Gmina Wądroże Wielkie współfinansowała:

1. Plebiscyt „Najpopularniejszy dzielnicowy 2013” – 300 zł. ,
2. Kluby sportowe - dotacja dla LKS „Rodło Granowice” – 35.000 zł., dotacja LZS Budziszów Wielki – 12.000zł., UKS Olimp – 3.000zł.
3. Dotacja celowa dla OSP Wądroże Wielkie – 25.000zł. zakup samochodu bojowego VOLVO,

4. Dotacja celowa dla OSP Budziszów Wielki – 4.000zł. – (zakup munduru galowego)
5. Zakup karmy dla zwierząt „Stacyjka Maltusia”- 102,72zł. + usługi weterynaryjne 8.863zł.
6. Abonament telefoniczny dla dzielnicowego – 503,28 zł.
7. Uruchomiono Fundusz Sołecki na każdą wieś - w sumie 159,891,06zł.
8. Wybudowano nową świetlicę w Budziszowie Małym – dofinansowanie w roku 2013 – 8 574,49zł.
9. Dokonano termomodernizacji Ośrodka Zdrowia w Budziszowie Wielkim – 109,760 zł.
10. Skanalizowano sołectwo Granowice oraz dalszą część wsi Wądroże Wielkie,
11. Wybudowano około 3,5 km dróg gminnych - 114,279 zł.
12. Współpraca samorządu Gminy Wądroże Wielkie z Organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego dla dobra i rozwoju społeczności gminy w roku 2013 wyniosła- 242,000zł. (Uchwała nr XXVI/104/12 Rady Gminy z dnia 28 listopada 2012r.)
13. Zakup skoczni, bieżni i trybuny boisko sportowe Orlik – 171,760 zł.
14. Przygotowanie dokumentacji na skanalizowanie miejscowości Wierzchowice – 30 635zł.

Ponadto zgodnie z opracowanym Kalendarzem Imprez kulturalnych i sportowych w poszczególnych sołectwach i jednostkach oświatowych gmina aktywnie uczestniczyła, współorganizowała i współfinansowała różne projekty.

Na uwagę zasługuje wieś Budziszów Mały, który z wraz z nowo utworzonym zespołem muzycznym oraz stowarzyszeniem daje kolejny już rok występ Jasełek, działa zespół Pieśni „Czerwona Kalina”. Letni i zimowy wypoczynek dla dzieci i młodzieży ze wsi Kępy i Kosiska organizuje Ksiądz Proboszcz parafii Kosiska wraz z Radą Parafialną gdzie około 50 dzieci uczestniczy w takim wypoczynku.

Święto „Cukiniady” obchodzone jest we wsi Mierczyce, gromadzi bardzo dużo dzieci i młodzieży a także aktywizuje mieszkańców do prac na rzecz wsi. Organizatorami tego święta są: Stowarzyszenie „Aktywni dla Mierczyc”, Ochotnicza Straż Pożarna Mierzyce, Sołectwo wsi Mierzyce.

W okresie jesienno zimowym znacznie trudniej zagospodarować czas wolny jednakże podczas ferii zimowych i świątecznym odbywają się zajęcia w świetlicach środowiskowych i właśnie w tym okresie powstają ciekawe prace dzieci i młodzieży.

W szkołach organizowane są pogadanki, prelekcje dla dzieci i młodzieży a także dla rodziców nt. obecnych zagrożeń. Spotkania z dzielnicowym oraz prelegentami odbywają się 2 -3 razy do roku. Wiele dzieci korzysta z poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Jaworze w różnym zakresie jednakże należy stwierdzić, że pomimo wielu starań ze strony szkoły, opieki społecznej itp. instytucji patologia na wsi pogłębia się z roku na rok a ubożenie społeczeństwa najbardziej widoczne staje się w szkole.

Bez wątpienia takie gminy jak nasza potrzebują ogromnych środków finansowych choćby na podstawowe zapewnienie funkcjonowania Ochotniczych Straży Pożarnych gdzie na terenach wiejskich te organizacje są jedynymi niosącymi pomoc i ratunek.

Aby poprawić bezpieczeństwo mieszkańców należy choćby w świadomości okolicznych grup młodzieży wyrządzających szkody czy też drobnych sprawców wyrobić przekonanie, że nadzór Policji faktycznie istnieje a Posterunek Policji jest aktywny.

PODSUMOWANIE.

Elementarnym warunkiem poprawy bezpieczeństwa obywateli jest skuteczne zwalczanie i ograniczanie przyczyn oraz uwarunkowań zdarzeń pozaprawnych. Powszechnie wiadomo, że Policja nie jest w stanie samodzielnie podejmować skutecznych działań dających gwarancję bezpieczeństwa mieszkańcom powiatu. Wynika to z faktu, że wiele przyczyn rzutujących na poziom zagrożeń leży w sferze funkcjonowania różnych podmiotów i instytucji. Praktyka wskazuje, że wiele z nich, w ramach swoich działań, gromadzi informacje, które po wnikliwej analizie mogą zostać wykorzystane w szeroko rozumianej prewencji. Taki właśnie materiał rokrocznie wykorzystujemy w niniejszej „Informacji”, a służyć ma to dalszym działaniom.

Ścisła współpraca pomiędzy poszczególnymi podmiotami realizującymi Program na lata 2011-2015, dała gwarancję jego powodzenia i oczekiwanych efektów w postaci spadku ilości popełnianych przestępstw, ilości odnotowanych pijanych kierowców, mniejszej ilości wypadków na drogach spowodowanych ich stanem technicznym czy złym ich oznakowaniem. Ilość zrealizowanych inwestycji na drogach w 2013 r. np. w gminie Mściwojów czy Bolków jest tego świadectwem. To również mniej pożarów, co związane jest ze wzrostem świadomości społeczeństwa i jego edukacją od lat najmłodszych. To także pozyskiwanie środków przez urzędy i instytucje na łagodzenie skutków bezrobocia, służby ponadnormatywne, zakup sprzętu specjalistycznego czy też na programy prewencyjne dla dzieci i młodzieży w celu edukacji właściwego zachowania na drodze, czy w sytuacji zagrożeń. To w końcu nauka udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej czy też świadomość zagrożenia ze strony tlenku węgla, choćby w drodze konkursu plastycznego.

W ramach dalszej, ścisłej współpracy oczekiwac będziemy kolejnych rezultatów: spadku ilości przestępstw, zdarzeń niebezpiecznych, poprawy stanu technicznego dróg i przede wszystkim pozyskiwania partnerów do realizacji planów mających na celu wzrost bezpieczeństwa mieszkańców Ziemi Jaworskiej.

Starosta Jaworski

/-/ Stanisław Laskowski